

Návrh řešení využití bankovních služeb pro strojírenské společnosti ve Zlínském kraji

Bc. Ondřej Filip, BA (Hons)

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej FILIP, BA (Hons)**
Osobní číslo: **M10419**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Návrh řešení využití bankovních služeb pro
strojírenské společnosti ve Zlínském kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě relevantní odborných pramenů popište bankovní produkty a služby, které jsou využívány firemní klientelou.

II. Praktická část

- Vyhledejte strojírenské společnosti ve Zlínském kraji spadající do kategorie ročního obratu ve výši 45 - 180 mil. Kč.
- Zjistěte a analyzujte komplexní bankovní potřeby vybraných strojírenských společností.
- Na základě Vašeho zjištění navrhněte řešení využití bankovních služeb pro vybrané strojírenské společnosti ve Zlínském kraji.
- Na základě Vašeho zjištění navrhněte UniCredit Bank Czech Republic takový přístup ke strojírenským firmám Zlínského kraje, který jí umožní zlepšit své služby a získat nové klienty.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. Banky a komerční obchody. Kravaře: Marreal servis, 2010. ISBN 978-80-254-6779-4.

KRÁL', Miloš. Bankovníctví a jeho produkty. Žilina: GEORG, 2009. ISBN 978-80-89401-07-9.

KRÁL', Miloš. Mezinárodní finance. Žilina: GEORG, 2010. 123 s. ISBN 978-80-89401-08-6.

KRÁL', Miloš. Bankovníctví II. Vyd. 4. upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2005. ISBN 8073182602.

ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. Bankovníctví. 1. vyd. . Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2010. ISBN 978-80-7408-029-6.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Vladimír Štefánik, MBA

Datum zadání diplomové práce: 18. června 2012

Termín odevzdání diplomové práce: 13. srpna 2012

Ve Zlíně dne 18. června 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 10.8.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá návrhem řešení využití bankovních služeb pro strojírenské společnosti s ročním obratem v rozmezí 45 – 180 mil. Kč ve Zlínském kraji. Zjištěné informace od strojírenských společností budou analyzovány za účelem následných doporučení pro oslovené firmy a také pro společnost UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. Práce by měla být přínosná jak pro strojírenské společnosti v rámci lepšího využívání bankovních produktů a služeb, tak pro UniCredit Bank v rámci zlepšení přístupu ke strojírenským firmám Zlínského kraje.

Klíčová slova: bankovníctví, bankovní produkty, bankovní služby, strojírenský průmysl

ABSTRACT

This diploma thesis deals with the solution proposal of utilizing banking services for engineering companies with annual turnover in range of 45 – 180 millions CZK in the Zlin Region. Established information from engineering companies will be analyzed for purpose of subsequent recommendation for respondent companies and also for UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. This paper should be helpful both engineering companies in sense of using banking products and services and UniCredit Bank in sense of better approach to engineering companies in the Zlin Region.

Keywords: banking, banking products, banking services, engineering industry

Touto cestou bych chtěl upřímně poděkovat vedoucímu diplomové práce panu Ing. Vladimírovi Štefánikovi, MBA za jeho odborné a profesionální vedení, cenné připomínky, podnětné rady a také velmi drahocenný čas, který mi při zpracovávání diplomové práce ochotně věnoval.

Mé poděkování patří všem osloveným firmám, které mi umožnily osobní pohovor, jelikož bez jejichž spolupráce a důvěry by nebylo možné získat důležité informace a podklady pro tuto diplomovou práci.

V neposlední řadě bych chtěl také poděkovat své rodině a blízkým za jejich všestrannou podporu během celého mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	12
1 TEORETICKÁ ČÁST	14
1 ÚVOD TEORETICKÉ ČÁSTI.....	15
2 BANKOVNÍ ÚČTY A SLUŽBY S NIMI SPOJENÉ.....	16
2.1 Hlavní druhy bankovních účtů.....	16
2.1.1 Běžný účet	16
2.1.2 Devizový účet.....	16
2.1.3 Spořicí účet.....	16
2.1.4 Termínovaný vklad.....	16
2.1.5 Účet pro nezletilou osobu.....	17
2.1.6 Ostatní účty.....	17
2.2 SLUŽBY SOUVISEJÍCÍ S BANKOVNÍM ÚČTEM	18
2.2.1 Platební karty a jejich druhy.....	18
2.2.2 Elektronické bankovníctví.....	20
3 BANKOVNÍ ÚVĚRY	21
4 FINANCOVÁNÍ ZAHRANIČNÍHO OBCHODU	22
4.1 NEDOKUMENTÁRNÍ PLATEBNÍ STYK	22
4.1.1 IBAN – International Bank Account Number.....	22
4.1.2 S.W.I. F.T. – Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication	22
4.2 DOKUMENTÁRNÍ PLATEBNÍ STYK	23
4.2.1 Šek	23
4.2.2 Dokumentární akreditiv	23
4.2.2.1 Avizovaný (nepotvrzený) dokumentární akreditiv	23
4.2.2.2 Potvrzený dokumentární akreditiv.....	23
4.2.2.3 Odvolatelný dokumentární akreditiv	23
4.2.2.4 Neodvolatelný dokumentární akreditiv	24
4.2.2.5 Krytý dokumentární akreditiv.....	24
4.2.2.6 Nekrytý dokumentární akreditiv	24
4.2.2.7 Stand-by akreditiv.....	24
4.2.2.8 Převoditelný akreditiv.....	24
4.2.2.9 Revolvingový akreditiv.....	24
4.2.3 Dokumentární inkaso.....	26
4.3 INCOTERMS – INTERNATIONAL COMMERICAL TERMS	27
4.4 DOKUMENTY V ZAHRANIČNÍM OBCHODĚ	27
5 BANKOVNÍ ZÁRUKY.....	28
5.1 VÝHODY A NEVÝHODY BANKOVNÍCH ZÁRUK	28
5.2 DRUHY BANKOVNÍCH ZÁRUK	28
5.2.1 Přímé bankovní záruky	28
5.2.2 Nepřímé bankovní záruky	29
5.2.3 Platební bankovní záruky	29
5.2.4 Neplatební bankovní záruky	29

5.2.5	Akcesorické bankovní záruky	30
5.2.6	Abstraktní bankovní záruky.....	30
5.2.7	Zvláštní druhy bankovních záruk	30
6	ALTERNATIVNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ.....	31
6.1	FAKTORING	31
6.2	FORFAITING.....	31
6.3	LEASING.....	32
7	ÚVĚROVÉ RIZIKA A JEHO ZAJIŠTĚNÍ	33
7.1	DEFINICE A PODSTATA ÚROKOVÉHO RIZIKA	33
7.2	ZPŮSOB ŘÍZENÍ ÚROKOVÝCH RIZIK.....	33
7.3	INSTRUMENTY K ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA	34
7.3.1	Variabilní úroková sazba	34
7.3.2	Maximální a minimální úrokové sazby (Interest rate cap, floor a dollar)	34
7.3.3	Termínové úrokové dohody (FRA - forward rate agreement)	34
7.3.4	Obchody forward-forward.....	34
7.3.5	Úrokové kontrakty futures (Interest rate futures).....	34
7.3.6	Úrokové opce (Interest rate options)	34
7.3.7	Úrokové swapy (Interest rate swaps).....	35
7.3.8	Hedging	35
8	MĚNOVÉ RIZIKO A JEHO ZAJIŠTĚNÍ.....	36
8.1	DEFINICE A PODSTATA MĚNOVÉHO RIZIKA	36
8.2	SLOŽKY DEVIZOVÉHO RIZIKA	36
8.3	NÁSTROJE K ZAJIŠTĚNÍ MĚNOVÉHO KURSU	36
8.4	NÁSTROJE VYROVNÁVAJÍCÍ ZTRÁTY VE VZNIKU DEVIZOVÉHO RIZIKA.....	37
8.4.1	Devizové termínové obchody	37
8.4.2	Finanční hedging	37
8.4.3	Systém rychle nebo pomalu (Leading and lagging).....	37
8.4.4	Prodej pohledávek	37
8.4.5	Pojištění rizika devizového kursu.....	37
8.4.6	Mezinárodní leasing	37
9	ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI.....	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST	39
10	ÚVOD DO PRAKTICKÉ ČÁSTI.....	40
11	STROJÍRENSKÝ PRŮMYSL VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	41
11.1	CHARAKTERISTIKA STROJÍRENSKÉHO PRŮMYSLU	41
11.2	EKONOMICKÁ SITUACE ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	41
11.3	PERSPEKTIVA STROJÍRENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	43
11.4	MAPOVÁNÍ MOŽNOSTI VZNIKU STROJÍRENSKÉHO KLASTRU VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	44
12	ZPŮSOB A KRITÉRIA OSLOVENÍ VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ	45

12.1	PŘEDMĚT ČINNOSTI SPOLEČNOSTÍ	45
12.2	KRITÉRIA VÝBĚRU SPOLEČNOSTÍ.....	45
12.3	ZPŮSOB VÝBĚRU SPOLEČNOSTÍ.....	46
12.4	ZÍSKÁNÍ INFORMACÍ O SPOLEČNOSTECH	46
12.5	ZPŮSOB OSLOVENÍ SPOLEČNOSTÍ.....	46
12.6	OKRUH OTÁZEK V DOTAZNÍKU	47
12.7	UŽITEČNÍ INFORMACE PŘED OSOBNÍM POHOVOREM	48
13	ANALÝZA ZJIŠTĚNÝCH INFORMACÍ.....	49
13.1	ÚSPĚŠNOST OSLOVENÝCH SPOLEČNOSTÍ	49
13.2	POČET BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	50
13.3	BANKOVNÍ ÚČTY A ČETNOST JEJICH VYUŽÍVÁNÍ.....	51
13.4	MOŽNOST VYŽITÍ KONTOKORENTNÍHO ÚVĚRU	52
13.5	MĚNA BANKOVNÍCH ÚČTŮ	53
13.6	ELEKTRONICKÉ BANKOVNICTVÍ	54
13.7	SPOKOJENOST S VÝŠÍ POPLATKŮ SPOJENÝCH S VEDENÍM BANKOVNÍHO ÚČTU.....	55
13.8	ZHDNOCENÍ VOLNÝCH PENĚŽNÍCH ZŮSTATKŮ	56
13.9	ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ PROVOZNÍCH POTŘEB	57
13.10	ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH OBCHODNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ.....	58
13.11	ZPŮSOB FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍCH ZÁMĚRŮ	59
13.12	ZPŮSOB ELIMINACE ÚROKOVÝCH RIZIK.....	60
13.13	ZPŮSOB KONVERZE MĚNY	61
13.14	ZPŮSOB ELIMINACE MĚNOVÝCH RIZIK.....	62
13.15	ALTERNATIVNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ.....	63
13.16	BANKOVNÍ ZÁRUKY A JEJICH VYUŽITÍ	64
13.17	PRODUKT ČI SLUŽBA, KTERÁ JE POSTRÁDÁNA V NABÍDCE BANK	65
13.18	ZJIŠTĚNÍ A SHRNUÍ ANALÝZY VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ.....	66
14	NÁVRH ŘEŠENÍ	67
14.1	SPOLEČNOST ABC	68
14.1.1	Informace z osobního rozhovoru.....	68
14.1.2	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost ABC.....	69
14.1.3	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	69
14.2	SPOLEČNOST BCD	70
14.2.1	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost BCD.....	71
14.2.1.1	Poplatky za bankovní transakce	71
14.2.1.2	Zhdnocování volných peněžních prostředků	72
14.2.1.3	Měnové zajištění	73
14.2.1.4	Nespokojenost s bankovním poradcem.....	74
14.2.2	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	75

14.3	SPOLEČNOST CDE.....	76
14.3.1	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost CDE	77
14.3.2	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	77
14.4	SPOLEČNOST DEF	78
14.4.1	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost DEF.....	79
14.4.1.1	Poplatky za bankovní transakce	79
14.4.1.2	Zhodnocování volných peněžních prostředků	80
14.4.1.3	Měnové zajištění	81
14.4.1.4	Refinancování dlouhodobého bankovního úvěru.....	82
14.4.2	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	83
14.5	SPOLEČNOST EFG	84
14.5.1	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost EFG.....	85
14.5.2	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	86
14.6	SPOLEČNOST FGH.....	87
14.6.1	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost FGH	88
14.6.2	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	88
14.7	SPOLEČNOST GHI	89
14.7.1	Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost GHI	90
14.7.2	Návrh přístupu pro UniCredit Bank	90
14.8	KOMPLEXNÍ NÁVRH ŘEŠENÍ PRO VYBRANÉ STROJÍRENSKÉ SPOLEČNOSTI	91
14.9	KOMPLEXNÍ NÁVRH PŘÍSTUPU PRO SPOLEČNOST UNICREDIT BANK K VYBRANÝM STROJÍRENSKÝM FIRMÁM	92
	ZÁVĚR	93
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	94
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	96
	SEZNAM OBRÁZKŮ	97
	SEZNAM TABULEK.....	98
	SEZNAM GRAFŮ	99
	SEZNAM PŘÍLOH.....	100

ÚVOD

V dnešní nepříliš ekonomicky lichotivé době se většina společností snaží vyvarovat bankovním úvěrům či jakémukoliv jinému finančnímu závazku. Některé společnosti naopak finanční pomoc potřebují a bez bankovní pomoci by nepřežily momentálně přetrvávající ekonomickou krizi, která postihla celý svět. Aby bankovní instituce mohly nabídnout své produkty a služby svým stávajícím, ale i novým potenciálním zákazníkům, musí nejprve zjistit jejich potřeby a následně se snažit tyto potřeby uspokojit.

Myšlenka týkající se tématu a způsob provedení diplomové práce vznikla již v rámci projektu „Nadání studentů“ ve spolupráci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a firemního oddělení zlínské pobočky UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. Autor diplomové práce zde v rámci půlroční stáže, pod záštitou pana inženýra Štefánika, mohl propojit své teoretické vědomosti s praxí.

Cílem této diplomové práce bude zjištění využívání bankovních produktů strojírenských společností ve Zlínském kraji s ročním obratem v rozmezí 45 – 180 mil. Kč, jejich spokojenost s poskytovanými službami u stávajících bankovních institucí a analyzování potřeb oslovených firem. Následně autor této diplomové práce navrhne řešení využívání bankovních služeb pro strojírenské firmy ve Zlínském kraji a také navrhne společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. takový přístup ke strojírenským firmám Zlínského kraje, který ji umožní zlepšit své služby a získat nové klienty.

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou částí, části teoretické a praktické. Teoretická část nastíní čtenářům, na základě vědeckých knižních zdrojů, bankovní produkty a služby s nimi spojené. Praktická část bude rozdělena do dvou podsekcí, a to části analytické a projektové.

V první podsekcí praktické části bude čtenářům v první řadě objasněn způsob a kritéria výběru oslovených strojírenských společností ve Zlínském kraji a ve druhé řadě zde budou analyzovány informace, které autor diplomové práce získal v rámci osobního pohovoru s vedením jednotlivých firem. Cílem této analýzy bude zjištění potřeb strojírenských firem a způsob využívání bankovních produktů a služeb poskytovaných bankovními institucemi na území České republiky.

Druhá podsekce bude obsahovat komplexní návrh řešení využití bankovních služeb pro vybrané strojírenské společnosti ve Zlínském kraji. Nedílnou součástí bude také, na základě důkladného, zjištění navrhnout společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. takový individuální přístup k vybraným strojírenským firmám Zlínského kraje, který by ji zaručil rozšíření svého portfolia o tyto nové potenciální klienty.

V závěru budou shrnuty nejdůležitější poznatky a návrhy jak pro oslovené strojírenské společnosti, tak pro společnost UniCredit Bank, Czech Republic, a.s.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD TEORETICKÉ ČÁSTI

V této kapitole bude mít autor za úkol přiblížit čtenářů členění bankovních produktů a služeb pomocí relevantních knižních zdrojů a pomůže tak nahlédnout do této problematiky z teoretického úhlu pohledu.

Budou zde popsány a vysvětleny jednotlivé druhy bankovních účtů a služeb s nimi spojené, bankovní úvěry, způsoby financování zahraničního obchodu, alternativní zdroje financování, dokumenty v zahraničním obchodě a v neposlední řadě bude definováno úvěrové a měnové riziko včetně způsobu zajištění.

2 BANKOVNÍ ÚČTY A SLUŽBY S NIMI SPOJENÉ

Bankovní instituce poskytují svým klientům širokou škálu bankovních účtů, které se rozdělují na základě konkrétního účelu a potřeb zákazníka. Dle obchodního zákoníku (BC, ©2008-2012), kde je tato problematika podrobně vysvětlena, je primárním účelem bankovního účtu zabezpečit hotovostní a bezhotovostní platební styk. K bankovnímu účtu je vázáno i poskytování mnoha dalších bankovních služeb, které budou definovány níže.

2.1 Hlavní druhy bankovních účtů

2.1.1 Běžný účet

Běžný účet je základním a výchozím bankovním produktem pro správu financí a je proto chápán jako účet pohledávek a závazků, které bance vyplývají z vazeb ke klientovi. Podstatou běžného účtu je bezesporu okamžitá možnost výběru finančních zdrojů, které jsou na účtu k dispozici. (Krář, 2008, s. 99)

2.1.2 Devizový účet

Běžný devizový účet je určen pro hotovostní a bezhotovostní operace v cizích měnách. Mezi nejčastěji využívané měny patří EUR, USD, GBP, CHF, ale účet je zpravidla možno otevřít i v dalších zahraničních měnách. Tento druh účtu umožňuje provádět operace tuzemského i zahraničního platebního styku. (Kašparovská, 2010, s. 56)

2.1.3 Spořicí účet

Přesná definice spořicího účtu není jasně dána. Každá komerční banka si podmínky pro spořicí účet upravuje podle vlastních kritérií. Základním znakem spořicího účtu, co by jednoduchého spořicího produktu, je vyšší úrok oproti běžnému účtu. Spořicí účet je také samozřejmě možné otevřít i v cizí měně, ale bohužel tento druh bankovního účtu není moc atraktivní a ne všechny komerční banky v ČR jej poskytují. (Kalibas, 2005, s. 28)

2.1.4 Termínovaný vklad

Termínovaný vklad lze definovat jako bankovní účet, díky kterému může banka hospodařit s uloženými penězi svých vkladatelů. Jeden z největších rozdílů mezi spořicím účtem a termínovaným vkladem je výše minimálního vkladu. V případě termínovaných vkladů si

jednotlivá banka přesně definuje minimální vklad, který musí klient vložit na tento účet při jeho založení. Komerční banky stanovují určitou fixní nebo variabilní sazbu, pomocí které budou peníze klientů zhodnocovány. (Kráľ, 2009, s. 133)

Vklady rozlišujeme podle doby trvání:

- ✓ termínový vklad na 1 den,
- ✓ termínový vklad na 7 dní,
- ✓ termínový vklad na 14 dní,
- ✓ termínový vklad na 21 dní,
- ✓ termínový vklad na 1 měsíc,
- ✓ termínový vklad na 3 měsíce,
- ✓ termínový vklad na 6 měsíců,
- ✓ termínový vklad na 9 měsíců,
- ✓ termínový vklad na 1 rok,
- ✓ termínový vklad na 2 roky,
- ✓ termínový vklad na 3 – 5 let.

2.1.5 Účet pro nezletilou osobu

Tento druh bankovního účtu je všeobecně znám pod názvem studentské konto. Jedná se o bankovní účet, který je otevřen na jméno a adresu nezletilého, přičemž disponovat s účtem mohou jen rodiče nezletilé osoby. Tento druh bankovního účtu je výhodný jak pro banku, tak pro nezletilého klienta. Vedení účtu a poskytované služby jsou zpravidla bez jakéhokoli poplatku, jelikož pro banku tento druh účtu představuje dlouhodobé zdroje. (Kráľ, 2009, s. 127)

2.1.6 Ostatní účty

Mimo těchto hlavních forem bankovních účtů, které jsou definovány výše, existuje široká škála dalších účtů, které se snaží uspokojit specifické potřeby zákazníka. Jedná se například o úvěrové účty, účty ve prospěch třetích osob, účty na složení kauce atd. (Dvořák, 2005, s. 101)

2.2 Služby související s bankovním účtem

Každá banka se snaží svým klientům nabízet i související bankovní služby, které jsou spojené s vedením bankovního účtu. Mezi tyto služby patří například možnost kontokorentního úvěru, který bývá zpravidla součástí běžného účtu a bude podrobně popsán v další kapitole; širokou škálu platebních karet, velké spektrum elektronického bankovníctví a mnoho dalších služeb, které přinesou přidanou hodnotu pro klienta.

2.2.1 Platební karty a jejich druhy

Platební karty lze rozdělit podle mnoha kritérií. Dle Šenkýřové (2010, s. 169) se platební karty rozdělují podle:

- ✓ **způsobu zúčtování** - debetní karty, kreditní karty, charge karty a nákupní úvěrové karty,
- ✓ **způsobu provedení** - elektronické karty a embosované karty,
- ✓ **vydávající asociace a třídy** – MasterCard, VISA, Diners Club, JBC a AMEX,
- ✓ **použitelnosti** - domácí karty a mezinárodní karty,
- ✓ **technologie** – karty s magnetickým proužkem, čipová technologie a hybridní karty.

Máče (2006, s. 60) rozděluje platební karty dle způsobu zaúčtování následovně:

- ✓ **Debetní karty** (debit cards) - tento druh platebních karet je spojen s běžným účtem, jejich použitím klient čerpá své peníze uložené na bankovním kontu. Po provedení transakce banka odečte příslušnou sumu z bankovního účtu. U elektronických karet trvá zúčtování maximálně několik dní, u embosovaných i více jak týden,
- ✓ **Kreditní karty** (credit cards) – v tomto případě není karta napojena na běžný bankovní účet, ale na účet úvěrový. Každá transakce s kartou znamená čerpání úvěru od komerční banky, tento úvěr se musí následně v dohodnutém termínu splatit. Na rozdíl od debetních karet je při vydání kreditní karty zjišťována způsobilost klienta splatit budoucí úvěr (tzv. credit scoring),
- ✓ **Charge karty** (charge cards) – tyto platební karty fungují na obdobném principu jako karty kreditní s tím rozdílem, že banka na konci měsíce sestaví vyúčtování všech transakcí provedené kartou a klient musí následně celý dluh jednorázově

splatit v dohodnutém termínu, zpravidla do konce následujícího měsíce. Z čerpané částky banka klientovi neúčtuje žádný úrok,

- ✓ **Nákupní úvěrové karty** (co-branded cards) – specifický druh platebních karet, které se vydávají ve spolupráci banky a jiné podnikatelské instituce za účelem nižších akvizičních nákladů a tendence rozšíření portfolia uplatnění pro zákazníka. Nejčastěji tuto možnost využívají aerolinky či obchodní domy.

Obr. 1. Platební karty využívané v ČR (vlastní zpracování)

2.2.2 Elektronické bankovníctví

Tento druh bankovníctví označuje neosobní elektronickou formu komunikace mezi bankou a jejími klienty, jelikož umožňuje poskytování bankovních služeb bez osobního kontaktu. Pro elektronické bankovníctví je typické, že klient provádí operace prostřednictvím počítače nebo jiného moderně technického zařízení. Trendem dnešní doby je bezesporu využívání tohoto nového distribučního kanálu. Nahrává tomu i momentální rozvoj informační a telekomunikační technologie. Dle Šenkýřové (2010, s. 104) lze elektronické bankovníctví členit následovně:

- ✓ **Telebanking** – tento druh elektronického bankovníctví umožňuje komunikaci klienta s bankou pomocí osobního počítače, který je vybaven speciálním softwarem, tedy zajišťuje vysokou míru spolehlivosti a bezpečnosti,
- ✓ **Internetové bankovníctví** – jedná se o velmi jednoduchý druh elektronického bankovníctví, který funguje na bázi internetového připojení, v případě uskutečnění jakékoliv operace je zapotřebí pouze počítač s připojením na internet a internetový prohlížeč,
- ✓ **Telefonní bankovníctví** – za pomoci pevné nebo mobilní telefonní sítě má zákazník přístup k přenosu datových zpráv, které umožní obsluhu jeho bankovního účtu,
- ✓ **Call centrum** – jedná se o specializované oddělení banky, které umožní přijímat hovory 24 hodin denně a snaží se tak uspokojit své zákazníky v případě poskytování informací o produktech, které je možno i na základě potřeb zákazníků realizovat,
- ✓ **Telefon s automatickou obsluhou** – jedná se o automatický telefonní systém (IVR), který pracuje na principu vykonání bankovní operace prostřednictvím tónové volby, která lze provést pomocí telefonního aparátu,
- ✓ **GSM banking** – tato služba je poskytována klientům prostřednictvím mobilního telefonu, který podporuje technologii SIM Toolkit. Bankovní účet je následně obsluhován pomocí krátkých textových zpráv, které jsou zabezpečeny sadou šifrovaných klíčů,
- ✓ **Smart banking** – jedná se o moderní a přitom jednoduchou aplikaci, která umožňuje obsluhu bankovního účtu rychle a pohodlně přímo z mobilního přístroje nové generace, který má umožněn přístup k internetové síti.

3 BANKOVNÍ ÚVĚRY

Dle teorie bankovníctví člení Král (2006, s. 125) úvěry dle následujících kritérií: délka období, na které je úvěr poskytnut; druh disponování s půjčenými peněžními prostředky a podle subjektu, který je jeho příjemcem. Oproti tomu Půlpánová (2007, s. 293) třídí bankovní úvěry podle charakteru úvěrového subjektu, podle způsobu zajištění, podle měny, podle zdrojů, podle způsobu poskytnutí a splácení, podle doby splatnosti, podle metody úvěrování, podle sepětí se směnkou a v neposlední řadě podle účelu. Autor pro potřeby diplomové práce vybral následující typy úvěrů:

- ✓ **Kontokorentní úvěr** – jedná se o tradiční druh úvěru, jehož specifíkem je možnost klienta přejít do debetu na běžném účtu. Banka poskytuje svému klientovi tento druh úvěru zpravidla na krátkou dobu, a to na předem stanovenou výši, v podobě úvěrového rámce (Půlpánová, 2007, s. 300),
- ✓ **Revolvingový úvěr** - úvěr, který má na přesně specifikované období sjednaný finanční limit v určité výši a klient může v případě dobré platební kázně opakovaně čerpat prostředky až do výše nastaveného limitu (Dvořák, 2005, s. 120),
- ✓ **Směnečný (diskontní) úvěr** – v případě klientova zájmu odprodat směnku před lhůtou splatnosti, banka odkoupí směnku (eskontem) a jakožto cenu za odkup si sráží objem úroků do nabytí splatnosti (diskont). Mezi nejznámější směnečné úvěry dle Krále (2009, s. 165) patří: eskontní úvěr, negociační úvěr, akceptační úvěr, ramboursní úvěr a avalový úvěr,
- ✓ **Lombardní úvěr** – specifíkem tohoto úvěru spočívá v poskytnutí úvěru klientovi na pevně stanovenou částku a na pevně určenou dobu. Lombardní úvěr je zpravidla krátkodobý úvěr, který je zajištěný zástavou movité věci v podobě cenných papírů či komodit. V případě nesplacení úvěru dlužníkem je tato zástava převedena do peněžní podoby a použita na splacení (umoření) dluhu (Král, 2009, s. 174),
- ✓ **Spotřebitelský úvěr** – jedná se o krátkodobý až střednědobý úvěr, který je bankou poskytován na nákup spotřebního zboží (Půlpánová, 2007, s. 299),
- ✓ **Hypoteční úvěr** – tento druh úvěru slouží k nákupu nemovitosti, která se při pořízení stává automaticky zástavou za tento úvěr a slouží k zajištění sjednané peněžní pohledávky (Kašparovská, 2010, s. 128).

4 FINANCOVÁNÍ ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

Mezinárodní obchod vyžaduje, kromě jiného, také zajištění financování mezinárodních obchodních operací. Lze konstatovat, že financovat mezinárodní obchod je pro všechny subjekty finančně náročnější a rizikovější, než je tomu v případě tuzemského obchodu. V této kapitole budou představeny všechny formy financování zahraničního obchodu. Dle Máče (2006, s. 63) patří mezi tradiční financování zahraničního obchodu nedokumentární (hladké) platby, dokumentární platby (např. akreditiv) ale i platba pomocí šeku.

4.1 Nedokumentární platební styk

Mezi základní nedokumentární platby patří bankovní převody, které jsou převážně využívány při realizaci objemově drobných plateb. Základní rozdělení lze specifikovat na příkaz k úhradě a příkaz k inkasu. K nezbytným náležitostem bankovního převodu patří: bankovní spojení plátce, bankovní spojení příjemce, částka převodu a podpis. Jelikož je v této kapitole zmínka o financování zahraničního obchodu, je zapotřebí, aby číslo účtu příjemce i plátce bylo uvedeno ve formátu IBAN (Kameníková, Polách, Král, 2008, s. 15).

4.1.1 IBAN – International Bank Account Number

Jedná se o mezinárodní číslo bankovního účtu, které bylo vytvořeno z důvodu snadnějšího a bezpečnějšího převodu mezinárodních plateb. Jedná se o maximální počet 34 znaků, které se skládají s číslic a písmen, jež musí obsahovat jak 2 znaky v podobě ISO kódu dané země, kde má banka sídlo; tak 2 znaky, jakožto kontrolní číslice, která chrání před chybou při zadávání čísla. Zbývajících, eventuálně možných, 30 znaků vyznačuje kód banky a číslo účtu v rámci banky. Formální úpravu zápisu si určuje každá země samostatně z důvodu zřetelnosti vyjádření označení banky a čísla účtu vedeného danou bankou (Máče, 2006, s. 155).

4.1.2 S.W.I. F.T. – Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication

Tato mezinárodní společnost se zasloužila o vznik efektivního přenosového systému, který v dnešní době garantuje rychlé spojení mezi bankami a finančními institucemi po celém světě. Organizace přidělí každé bance BIC kód, pomocí kterého lze jednotlivou banku nezaměnitelně identifikovat (Máče, 2006, s. 154).

4.2 Dokumentární platební styk

Dle Šenkýřové (2010, s. 175), z důvodu výskytu možných rizik při mezinárodním obchodu, je zapotřebí využívat vhodně zvolený platební instrument, který by měl garantovat obdržení platby na straně prodávajícího a přijetí zboží na straně kupujícího.

4.2.1 Šek

Tento cenný papír je platebním prostředkem, který přikazuje bance- vystaviteli šeku, aby zaplatila doručiteli šeku, nebo popřípadě osobě uvedeného na tomto cenné papíru peněžní sumu uvedenou na šeku (Kašparovská, 2010, s. 57).

4.2.2 Dokumentární akreditiv

Jedná se o neodvolatelný písemný závazek banky, vystavený na základě jejího příkazu (kupujícího), uhradit stanovenou výši objemu peněz podle předem specifikovaných akreditivních podmínek. Jednou z hlavních podmínek úspěšného splnění podmínek je předložení všech předepsaných dokumentů ze strany prodávajícího (beneficienta). Dokumentární akreditiv lze dle Andrlého (2003, s. 210) členit do následujících kategorií:

4.2.2.1 Avizovaný (*nepotvrzený*) dokumentární akreditiv

V případě avizovaného dokumentárního akreditivu se zúčastní tohoto procesu 2 a více bank, kdy kromě vystavující banky zde existuje i avizující banka. Tato banka nevstupuje do žádného závazku vůči beneficiantovi, spíše jen plní funkci poradní, konzultační a zároveň zprostředkovává realizaci akreditivu.

4.2.2.2 Potvrzený dokumentární akreditiv

Na základě žádosti beneficianta u potvrzeného dokumentárního akreditivu může banka beneficianta potvrdit akreditiv a následně tímto krokem přebírá akreditivní závazek vystavující banky v plném rozsahu, čímž snižuje riziko nezaplacení dodávky.

4.2.2.3 Odvolatelný dokumentární akreditiv

Odvolatelný dokumentární akreditiv umožňuje bance zrušit akreditiv či změnit jeho podmínky bez souhlasu beneficianta, a to i po předložení dokumentů. Nejedná se tedy o kvalitní platební a zajišťovací instrument, neboť nesnižuje riziko beneficianta.

4.2.2.4 Neodvolatelný dokumentární akreditiv

Neodvolatelný dokumentární akreditiv nemůže být upraven či úplně zrušen bez souhlasu všech zúčastněných stran, čímž zvyšuje jistotu beneficianta v případě zaplacení dodávky.

4.2.2.5 Krytý dokumentární akreditiv

V případě otevření krytého dokumentárního akreditivu jsou vystavující bankou převedeny finanční prostředky z účtu příkazce na účet avizující banky, popřípadě blokovány na účtu příkazce. Peněžní prostředky na blokačním účtu mohou být úročeny po celou dobu platnosti akreditivu.

4.2.2.6 Nekrytý dokumentární akreditiv

Nekrytý dokumentární akreditiv nevyžaduje při otevření převod finančních prostředků na účet banky či krytí akreditivu blokační prostředků na účtu příkazce. Až po předložení dokumentů beneficiantem a následné úhradě vystavující banky dochází k zatížení účtu příkazce.

4.2.2.7 Stand-by akreditiv

Jedná se o druh akreditivu, jenž vykonává funkci bezpodmínečné záruky a slouží pro zajištění jiných závazků. Tento druh dokumentárního akreditivu se od obvyklého akreditivu odlišuje charakterem a významem předepsaných dokumentů. Při uplatnění stand-by akreditivu jsou předkládány dokumenty, které mají tzv. negativní charakter (písemné prohlášení beneficianta o nedodání zboží či v případě že nebyla zaplacena faktura).

4.2.2.8 Převoditelný akreditiv

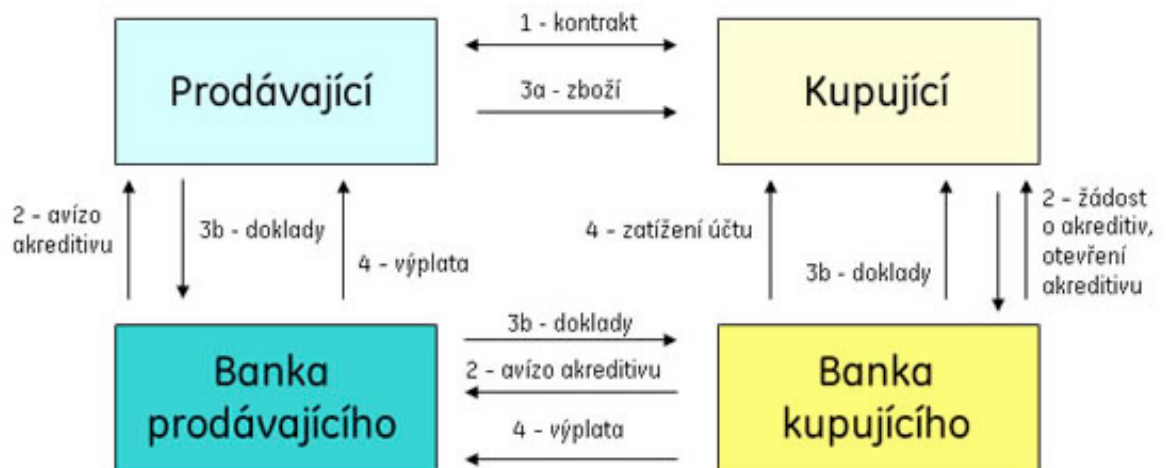
Již z názvu je patrný význam tohoto akreditivu. Podstatou tohoto akreditivu je vystavení akreditivu příkazcem (kupujícím) ve prospěch prodávajícího (první oprávněný) a ten následně převede tento akreditiv na své další obchodní partnery (druhý oprávněný).

4.2.2.9 Revolvingový akreditiv

V případě opakujících se dodávek je možno otevřít revolvingový akreditiv, který se obnoví vždy po vyčerpání. Částka akreditivu je tedy beneficiantovi opět k dispozici v původní výši

bez požadavku jakékoliv změny. Tento druh akreditivu se používá z důvodu, aby se nemusely smlouvy o akreditivu sjednávat opakovaně.

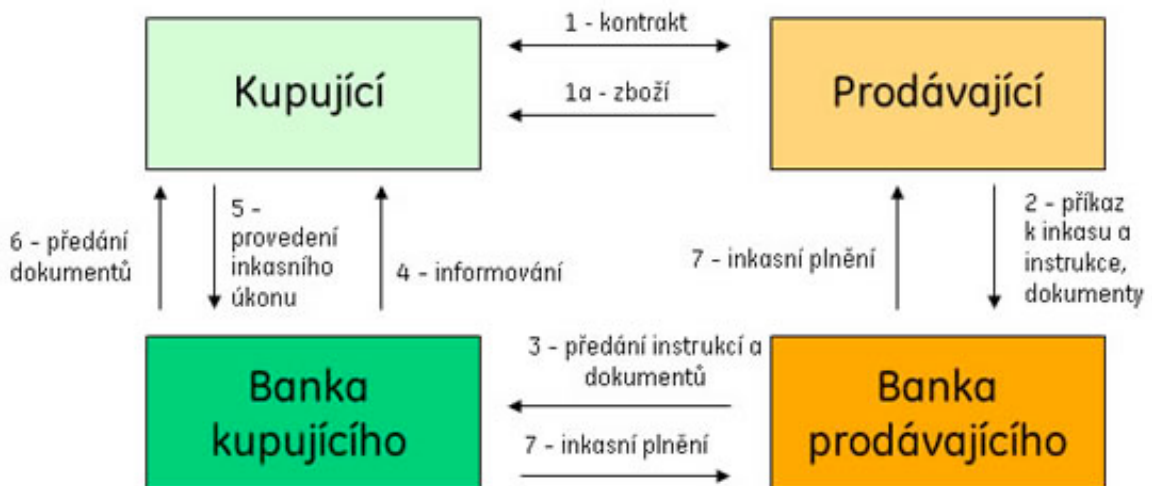

Obr. 2. Schéma dokumentárního akreditivu (vlastní zpracování)

4.2.3 Dokumentární inkaso

Tento dokumentární platební instrument vyjadřuje formu platebního styku, kdy prodávající zasílá bance kupujícího dispoziční dokumenty ke zboží. Kupující od své banky obdrží dokumenty až v případě, kdy uhradí požadovanou finanční sumu nebo jestliže akceptuje přiloženou směnku. Dodavatel má v této situaci jistotu, že dispoziční dokumenty ke zboží budou vydány odběrateli pouze v případě proplacení či po akceptaci směnky. Dle Kašparovské (2010, s. 72) jsou neznámějšími druhy dokumentárního inkasa:

- ✓ **Dokumenty proti platbě (D/P)** – bankovní instituce vydává dokumenty opravňující kupujícího manipulovat se zbožím až v případě zaplacení částky inkasa,
- ✓ **Dokumenty proti akceptaci (D/A)** – v tomto případě inkasní banka vydává dokumenty dlužníkovi až v případě akceptace směnky přiložené k dokumentům.

Obr. 3. Schéma dokumentárního inkasa (vlastní zpracování)

4.3 Incoterms – International Commercial Terms

Jedná se o zkratku pro bezpečné mezistátní bankovní platební nástroje, které zajišťují bezpečný průběh mezinárodních obchodních vztahů. Od roku 2000 obsahují Incoterms 13 doložek, které se dělí do následujících čtyř kategorií (Andrle, 2003, s. 250):

- ✓ **Skupina E** - zboží je odvezeno kupujícím přímo ze závodu prodávajícího a kupující za něj i nadále zodpovídá,
- ✓ **Skupina F** - prodávající je vyzván k dodání zboží dopravci, kterého si určí kupující,
- ✓ **Skupina C** - prodávající je povinen zajistit přepravní smlouvu, bez toho aby na sebe přijal nebezpečí ztráty či poškození zboží,
- ✓ **Skupina D** - prodávající nese veškeré rizika a s nimi spojené náklady po celou dobu přepravy zboží.

4.4 Dokumenty v zahraničním obchodě

Dokumenty v zahraničním obchodě vykonávají funkci důkazu o řádném dodání zboží vývozcem. Král (2010, s. 54) člení dokumenty z právního hlediska jako důkazové listy, legitimační listy a cenné papíry. Šenkýřová (2010, s. 185) člení dokumenty v zahraničí obchodě na dvě kategorie, a to dispoziční dokumenty, které opravňují majitele k vlastnictví zboží a legitimační dokumenty, které nejsou cennými papíry, ale jen listy, které dokládají určité plnění.

- ✓ **Inkasní dokumenty** – obchodní faktura,
- ✓ **Dopravní dokumenty** – konosament (námořní doprava), říční náložný list, silniční nákladní list (CMR), letecký nákladní list,
- ✓ **Finanční dokumenty** - cizí směnka (trata),
- ✓ **Skladovací dokumenty** – skladištní list (Warrant),
- ✓ **Pojistné dokumenty** – pojistný certifikát,
- ✓ **Pomocné dokumenty** – konzulární a celní faktury, osvědčení o původu zboží, zdravotní osvědčení, osvědčení o jakosti atd.

5 BANKOVNÍ ZÁRUKY

Bankovní záruka je druh úvěrového závazku a zároveň písemné prohlášení banky, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny v případě, že dlužník nesplní svůj závazek. Šenkýřová (2010, s. 195-196) člení bankovní záruky na přímé, nepřímé, platební, neplatební, akcesorické, abstraktní a zvláštní druhy bankovních záruk.

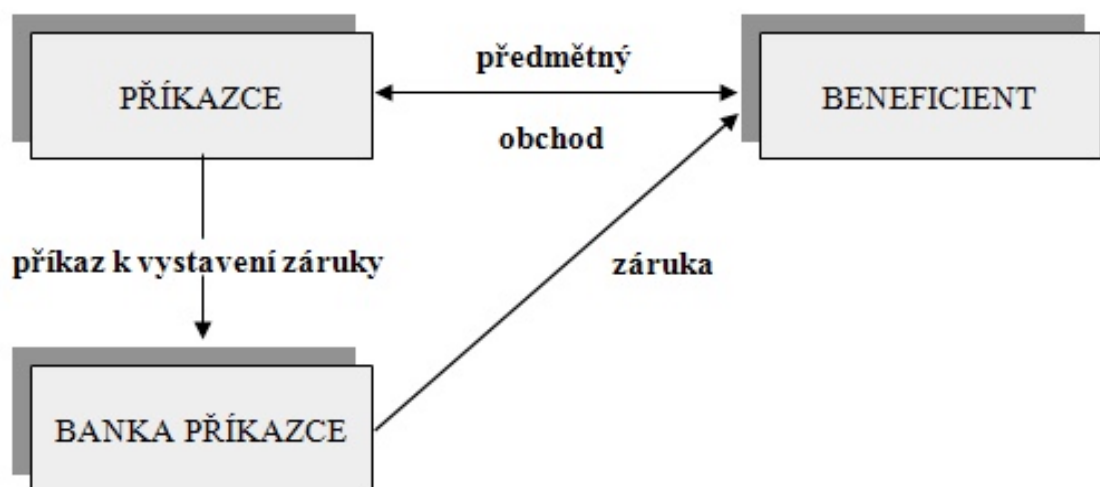
5.1 Výhody a nevýhody bankovních záruk

- ✓ spolehlivý zajišťovací instrument v mezinárodním a tuzemském obchodu,
- ✓ omezení rizik spojených s platební neschopností obchodního partnera,
- ✓ omezení rizik spojených s neplněním smluvních závazků,
- ✓ zajištění rizik i mimo oblast obchodu a služeb,
- ✓ úspora nákladů,
- ✓ pozitivní vliv na cash-flow společnosti (Šenkýřová, 2010, s. 197).

5.2 Druhy bankovních záruk

5.2.1 Přímé bankovní záruky

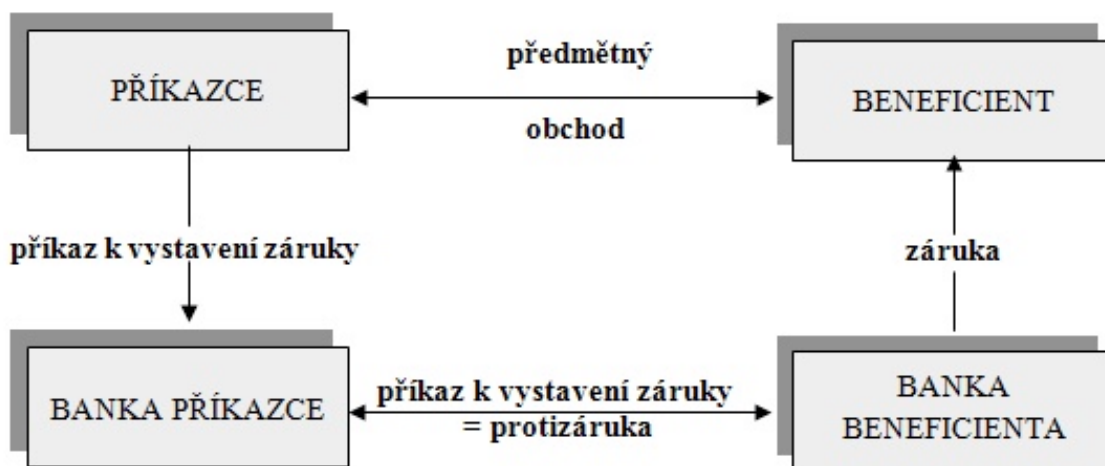
Přímou záruku poskytuje banka příkazce bezprostředně beneficiantovi (Kašparovská, 2010, s. 160).

Obr. 4. Přímá bankovní záruka (vlastní zpracování)

5.2.2 Nepřímé bankovní záruky

U nepřímé záruky banka příkazce vystaví bankovní záruku vůči bance beneficianta a pověří ji, aby vystavila záruku proti jejímu neomezenému zpětnému ručení (protizáruce). Jedná se tedy o dvě na sebe nezávislé záruky (Kašparovská, 2010, s. 161).

Obr. 5. Nepřímá bankovní záruka (vlastní zpracování)

5.2.3 Platební bankovní záruky

V případě záruky platební se banka zaručí za provedení peněžního plnění odběratelem. Nejčastěji se jedná o bankovní záruky za zaplacení, za nájemné, za spotřební daň, za mýtné nebo za úvěr (Šenkýřová, 2010, s. 196).

5.2.4 Neplatební bankovní záruky

Tento druh bankovní záruky zajišťuje plnění jiných závazků. Šenkýřová (2010, s. 196-198) definuje následující bankovní záruky jako neplatební:

- ✓ **Za nabídku** - nejčastěji využívána veřejnoprávními institucemi vypisujícími veřejnou soutěž na provedení určitých prací nebo dodání určitého zboží,
- ✓ **Za splnění smlouvy** – zajišťuje splnění všech smluvních podmínek,
- ✓ **Akontační záruka** – zajišťuje kupujícímu, že dostane zpět své zaplacené zálohy (akontace), jestliže prodávající nedodrží sjednané podmínky,
- ✓ **Kauční záruka** - jedná se o záruku za řádné provedení kontraktu a slouží také jako zajištění kvality dodávky,

- ✓ **Záruka za ztracené dokumenty (Indemnita)** – nejčastěji slouží pro případ ztráty konosamentů a kryje tak náklady na vydání nových dokumentů.

5.2.5 Akcesorické bankovní záruky

Při tomto druhu bankovní záruky je zajištění pevně a nerozlučně spojeno se zajišťovanou pohledávkou. Zanikne-li pohledávka, automaticky zaniká i zajištění. V případě akcesorické bankovní záruky se může jednat o zajištění (Kašparovská, 2010, s. 161):

- ✓ **subsidiární** - ručitel by měl plnit teprve tehdy, nesplní-li dlužník sám závazek po předchozí výzvě věřitele,
- ✓ **solidární** - věřitel může žádat o plnění ručící banku, i předtím, než požádal o plnění dlužníka.

5.2.6 Abstraktní bankovní záruky

V tomto případě zajištění představuje samostatně stojící právo, které je nezávislé od zajišťované pohledávky. Uspokojením pohledávky zajištění nezaniká, subjekt poskytující zajištění má však právo na jeho vrácení (Šenkýřová, 2010, s. 196).

5.2.7 Zvláštní druhy bankovních záruk

- ✓ **Indemnita** – v tomto případě se slibující zavazuje nahradit příjemci slibu škodu vzniklou určitým jednáním, o něž ho slibující žádá (za ztracené konosamenty či za ztracené směnky),
- ✓ **Stand-by akreditiv** – jedná se o akreditiv plnící funkci bankovní záruky, beneficiant požádá o výplatu z akreditivu pouze v případě, že zajištěný závazek nebyl splněn (Šenkýřová, 2010, s. 197).

6 ALTERNATIVNÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Alternativní financování představuje speciální formu získávání finančních zdrojů. Nemají charakter vlastních ani cizích zdrojů. Mezi alternativní formy financování budeme v této diplomové práci řadit financování prostřednictvím faktoringu, forfaitingu a leasingu (Šenkýřová, 2010, s. 2011).

6.1 Faktoring

Faktoring je průběžný, předem smluvně sjednaný odkup krátkodobých pohledávek před dobou jejich splatnosti. Jedná se o smluvní vztah, ve kterém figurují dvě strany: dodavatel, kterému vznikají pohledávky za prodané zboží nebo služby, a který poskytuje odběrateli obchodní úvěr a faktor, kterému je tímto způsobem vzniknutá pohledávka postoupena. Přednosti faktoringu spočívají v (Srnc, 2009, s. 84-85):

- ✓ urychlení při uzavření hospodářských smluv,
- ✓ snižování rizika u dodavatele na minimum,
- ✓ urychlení toku příjmů z pohledávek v případě předfinancování,
- ✓ snižování administrativních nákladů.

6.2 Forfaiting

Forfaiting představuje jednorázový odkup střednědobé nebo dlouhodobé pohledávky forfaitingovou společností, aniž by mohla dále forfaitingová společnost uplatňovat vůči prodejci pohledávky regresní platbu, v případě že odběratel nedostojí svému závazku. Při forfaitingu se odkupují pouze pohledávky, které splňují následující požadavky (Palouček, 2006, s. 229):

- ✓ musí se jednat o pohledávky zajištěné, zpravidla o bankovní aval směnky nebo o vystavení bankovní záruky,
- ✓ pohledávky musí mít stanovenou budoucí splatnost, maximální časový horizont bývá nejčastěji 6 let,
- ✓ musí se jednat o pohledávky vysoké hodnoty, vedené ve vybraných, volně směnitelných měnách.

6.3 Leasing

Dle Valoucha (2005, s. 44) je chápán leasing jako pronájem investičního zařízení dlouhodobé spotřeby a jiných předmětů uživateli za sjednané nájemné na dobu určitou či neurčitou. Jednotlivé druhy leasingu jsou následující:

- ✓ **Finanční leasing** - podstatou je přenos rozhodující části nebo i všech rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu na nájemce za cenu obvykle podstatně nižší než tržní,
- ✓ **Operativní leasing** – jedná se o pronájem movité věci bez nároku na následnou koupi. Nájemce nenese rizika spojená s vlastnictvím předmětu leasingu a hradí pouze amortizaci vozidla odpovídající době nájmu,
- ✓ **Přímý leasing** - u přímého leasingu dochází na základě požadavku nájemce k nákupu předmětu pronajímatelem a na základě leasingové smlouvy k jeho pronájmu uživateli,
- ✓ **Nepřímý leasing** - nepřímý finanční leasing vyjadřuje situaci, při které firma prodá majetek leasingové společnosti a ta jej zpětně pronajme původní firmě. Leasingová společnost odkoupí majetek za tržní (pořizovací) cenu, následně pak inkasuje leasingové plátky, kdy celková suma těchto splátek převyší původní tržní cenu. Specifikum nepřímého leasingu je skutečnost, že majetek fyzicky neopustí své místo.

7 ÚVĚROVÉ RIZIKA A JEHO ZAJIŠTĚNÍ

Změny úrokových sazeb mohou mít dopad jak na hospodaření společností, které úvěrové produkty využívají, tak bezesporu i na hospodaření bankovních institucí, které tyto úvěrové produkty poskytují. Tyto změny mohou mít pozitivní i negativní dopad. Je tedy zapotřebí snažit se úvěrové riziko vždy co nejvíce minimalizovat. V této kapitole bude definován pojem a podstata úvěrového rizika, způsob řízení úrokových rizik a také budou vyjmenovány instrumenty k zajištění změny úrokové sazby.

7.1 Definice a podstata úrokového rizika

Dle Paloučka (2006, s. 296) změna úrokových sazeb po dobu trvání úvěrového kontraktu může mít za následek snížení plánovaných výnosů pro věřitele a zvýšení úrokových nákladů pro dlužníka, ve srovnání s příštím skutečným úrokovým vývojem u měny kontraktu. Podstatu úrokových rizik shledává v nerovnoměrnosti průběhu hospodářského cyklu. Tento fakt odůvodňuje teorii, která praví, že průběh nelze změnit, jelikož pohyby úrokových sazeb budou vždy existovat. Shledává tedy jediné řešení v podobě snahy o predikci s následným využitím ve své podnikatelské činnosti.

7.2 Způsob řízení úrokových rizik

Dle ekonomické teorie (Král, 2010, s. 135) lze rozeznávat dva základní přístupy řízení úrokových rizik:

- ✓ **Konzervativní řízení rizik** – podnikatelský subjekt se v tomto případě snaží zajistit přiměřeně tak, aby se co s největší pravděpodobností zamezilo významným ekonomickým potížím,
- ✓ **Agresivní řízení rizik** – v tomto případě se jedná o ekonomický subjekt, který aktivně vyhledává otevřenou pozici, která mu může zajistit realizaci mimořádného zisku.

7.3 Instrumenty k zajištění úvěrového rizika

7.3.1 Variabilní úroková sazba

V případě uzavření kontraktu na bázi variabilní úrokové sazby na mezibankovním trhu se v podstatě přenesou pozitivní i negativní změny úrokových sazeb na jejich uživatele (Málek, 2011 s. 156).

7.3.2 Maximální a minimální úrokové sazby (Interest rate cap, floor a collar)

Jedná se o obchod, ve kterém se stanoví limity, v nichž se může úroková sazba pohybovat nebo v nichž je subjekt ochoten nést úrokové riziko (Kráľ, 2009, s. 208).

7.3.3 Termínové úrokové dohody (FRA - forward rate agreement)

Jedná se o instrument, který umožňuje zajistit pro určité období v budoucnosti fixní úrokovou sazbu pro určitý závazek (např. přijatý úvěr), který klientovi garantuje aktuální úrokovou sazbu k datu podpisu kontraktu (Málek, 2011, s. 159).

7.3.4 Obchody forward-forward

Forward-forward kontrakty představují přijaté termínové depozitum nebo půjčení peněžních prostředků na období, které začíná v budoucnu, a to za úrokovou sazbu, která se sjedná předem v době uzavření kontraktu (Kráľ, 2009, s. 205).

7.3.5 Úrokové kontrakty futures (Interest rate futures)

Kontrakt zavazující obchodní partnery, kteří si k určitému datu v budoucnosti vymění podkladová aktiva v předem stanoveném množství za aktuální sjednanou cenu v době podpisu kontraktu. Hlavní rozdíl mezi forwardem a futures spočívá v tom, že s kontrakty futures se obchoduje na burze a jedná se tedy o standardizované kontrakty (Kráľ, 2009, s. 207).

7.3.6 Úrokové opce (Interest rate options)

Kupující opce má právo (nikoliv povinnost) nakoupit nebo prodat termínové úrokové půjčky za stanovenou tzv. realizační cenu v budoucnosti. Prodávající opce je naopak povinen koupit nebo prodat toto podkladové aktivum za daných podmínek (Kráľ, 2009, s. 208).

7.3.7 Úrokové swapy (Interest rate swaps)

Úrokový swap kontrakt představuje dohodu smluvních stran na určitou dobu si vzájemně vyměnit splatný úrokový závazek anebo pohledávku. Pro úrokové swapy je charakteristické především to, že při nich dochází pouze ke směně úrokových plateb ve stejné měně odvozených od téže nominální hodnoty, nedochází tedy ke směně jistiny (Kráľ, 2009, s. 210).

7.3.8 Hedging

Jde o proces vykonání opačných úvěrových operací, aby bylo eliminováno riziko vzniku otevřené rizikové pozice, což by mělo mít za následek vznik zisku z úrokového vývoje. Na jedné straně by měl tento proces zamezit negativním dopadům, ale na druhou stranu může zabránit vzniku mimořádných zisků (Kráľ, 2009, s. 211).

8 MĚNOVÉ RIZIKO A JEHO ZAJIŠTĚNÍ

V dnešní době, kdy se na světových devizových trzích neustále mění devizový kurz, čelí všichni účastníci tohoto procesu existenci měnového rizika. V této kapitole bude definován pojem měnového rizika, bude přiblížena podstata řízení devizových rizik a v neposlední řadě budou specifikovány nástroje k zajištění rizik měnového kurzu.

8.1 Definice a podstata měnového rizika

Měnové riziko je druh rizika vznikajícího změnou kurzu jedné měny vůči měně jiné. Vyplyvá především z podílu podniku na zahraničním obchodu, realizace věcných nebo kapitálových investic v zahraničí, případně ze získávání dluhového financování v cizích měnách. Král (2010, s. 114) definuje měnové riziko jako možnost, že dojde ke změně hodnoty jednotlivých složek majetku, peněžních toků nebo závazků v důsledku změn měnového kurzu.

8.2 Složky devizového rizika

Ekonomická teorie dle Krále (2010, s. 117) rozeznává následující 3 složky měnového rizika:

- ✓ riziko přepočtu devizového kursu na domácí měnu pro konsolidovanou závěrku,
- ✓ riziko ekonomické,
- ✓ riziko pohybu devizového kursu pro jednotlivou operaci.

8.3 Nástroje k zajištění měnového kursu

Nástrojů k zajištění měnového rizika lze použít velké množství, je zapotřebí si však uvědomit, do jaké kategorie tento nástroj spadá. Dle Krále (2010, s. 123) lze členit nástroje k zajištění vůči měnovým výkyvům do 4 základních skupin:

- ✓ **nástroje zabraňující vzniku devizového rizika** – volba měny kontraktu, využití kursové doložky, paralelné financování,
- ✓ **nástroje vyrovnávající ztráty ve vzniku devizového rizika** – vysvětleno a definováno níže,
- ✓ **nástroje snižující devizové riziko** – platby předem, platby po částech,
- ✓ **nástroje k předcházení vzniku devizového rizika** – tvorba rezerv.

8.4 Nástroje vyrovnávající ztráty ve vzniku devizového rizika

Dle Durčákové (2010, s. 181) se níže specifikované instrumenty využívají v případech, kdy se jedné straně v obchodním kontraktu nepovedlo efektivně ošetřit otevřenou devizovou pozici při uzavírání smlouvy.

8.4.1 Devizové termínové obchody

Jedná se především o termínované devizové operace za termínovaný kurz, devizové futures, devizové opce, ale i swapové operace za swapový kurz.

8.4.2 Finanční hedging

Jedná se o proces vykonání opačných devizových operací, aby bylo eliminováno riziko vzniku otevřené devizové pozice, což by mělo mít za následek vznik zisku z devizového vývoje.

8.4.3 Systém rychle nebo pomalu (Leading and lagging)

Tento systém se dá využít v případě dostatečných znalostí devizového subjektu, jedná se o predikci vývoje měnového kursu a následného zpomalování při směně devizového kurzu, popřípadě rychlého splácení svého závazku ve své měně.

8.4.4 Prodej pohledávek

Daný subjekt mezinárodního trhu prodá svou pohledávku před lhůtou její splatnosti. Vlastník pohledávky ji většinou prodá formou směny specializované firmě, která bude kalkulovat svoji cenu na základě srážky diskontu.

8.4.5 Pojištění rizika devizového kursu

Jedná se o velmi nákladný druh zajištění, ale i přesto je to jedna z možností efektivního řízení devizového rizika.

8.4.6 Mezinárodní leasing

Tento druh zajištění využívají zejména vývozní a dovozní společnosti, které se snaží tímto přenést devizové riziko na leasingovou společnost.

9 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Autor této diplomové práce v teoretické části obeznámil čtenáře s bankovními účty a službami s nimi spojenými pomocí relevantních teoretických knižních zdrojů. Byly popsány a vysvětleny jednotlivé druhy bankovních úvěrů, způsoby financování zahraničního obchodu, alternativní zdroje financování, dokumenty v zahraničním obchodě a v neposlední řadě byla definována úvěrová a měnová rizika, včetně způsobu jejich zajištění a specifikace relevantních instrumentů pro minimalizaci těchto rizik.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

10 ÚVOD DO PRAKTICKÉ ČÁSTI

Praktická část této diplomové práce bude rozdělena do 4 kapitol. V první kapitole bude nejprve charakterizován strojírenský průmysl, bude popsána ekonomická situace Zlínského kraje, možná perspektiva pro tento průmysl a také bude mapována možnost založení strojírenského klastru v tomto kraji.

V druhé kapitole bude charakterizován způsob a kritéria výběru oslovených společností, způsob oslovení strojírenských společností, způsob získávání informací o vybraných společnostech a také bude specifikován okruh otázek, které byly položeny respondentům.

Třetí část informuje a představí čtenářům této diplomové práce zjištěná data, která budou následně analyzována a demonstrována pomocí grafů. Dvanáct otevřených otázek, které byly položeny respondentům v rámci osobního pohovoru, se týkaly běžného bankovního účtu a služeb s nimi spojených, úvěrových produktů a způsobu jejich zajištění, financování zahraničního obchodu a otázky týkající se alternativních zdrojů financování, bankovních záruk a spokojenost s aktuální nabídkou produktů a služeb poskytovanou bankovními institucemi operující na českém bankovním trhu.

V poslední části bude uveden návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro vybrané strojírenské společnosti ve Zlínském kraji a také návrh zlepšení bankovních služeb a jednotlivého přístupu ke strojírenským firmám Zlínského kraje pro společnost UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

11 STROJÍRENSKÝ PRŮMYSL VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Cílem této kapitoly je přiblížit strojírenský průmysl, definovat ekonomickou situaci zlínského kraje, zmínit perspektivu strojírenských společností ve Zlínském kraji a také analyzovat možnost vzniku strojírenského klastru v tomto kraji.

11.1 Charakteristika strojírenského průmyslu

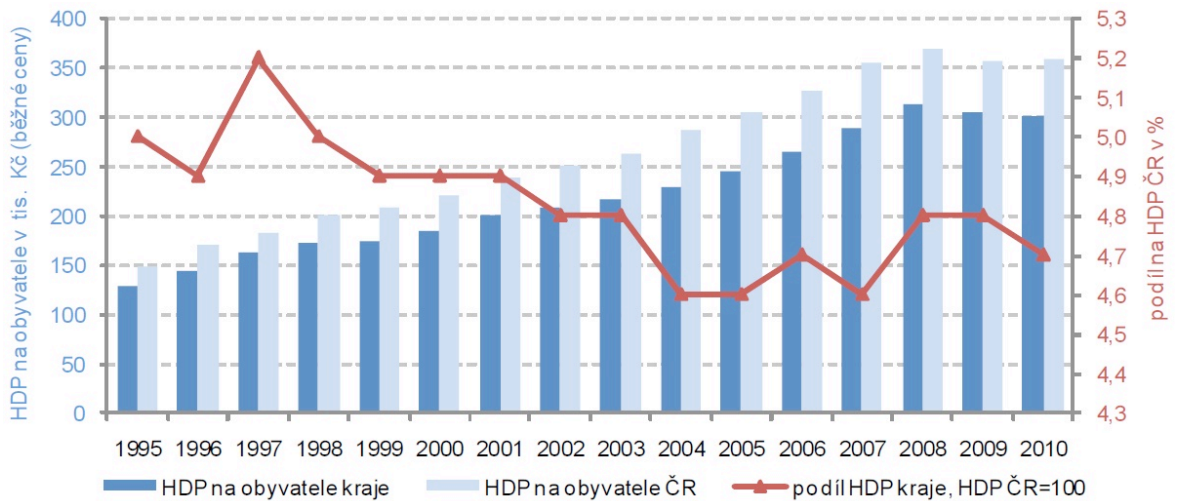
Strojírenský průmysl je jeden z nejnáročnějších průmyslových odvětví, zahrnuje v sobě totiž desítky oborů a vyznačuje se mimořádně velkou pestrostí výrobků. Celková efektivita a prosperita odvětví se odráží do hospodářské vyspělosti daného státu. Výsadní postavení ve strojírenství zaujímá automobilový průmysl, kde se uplatňuje nejvíce robotů a automatizovaných výrobních linek, neméně důležitá je i výroba dalších dopravních prostředků, zejména letecké a raketové techniky. Nesmíme také zapomenout zmínit významné postavení výroby obráběcích strojů a spotřebního zboží.

Jak již bylo řečeno výše, významným odvětvím českého zpracovatelského průmyslu je výroba strojů a zařízení. Toto odvětví zahrnuje velmi širokou paletu zařízení, která mechanicky nebo tepelně působí na materiály nebo na materiálech provádí výrobní procesy včetně výroby jejich mechanických komponentů, které produkují a využívají sílu. Nedílnou součástí tohoto oddílu jsou i vyrobené díly na tyto stroje a zařízení včetně pevných, pohyblivých nebo ručně ovládaných zařízení bez ohledu na to, zda jsou určena pro průmysl, řemesla, stavebnictví, zemědělství nebo pro použití v domácnostech (CZECH, ©2012).

11.2 Ekonomická situace Zlínského kraje

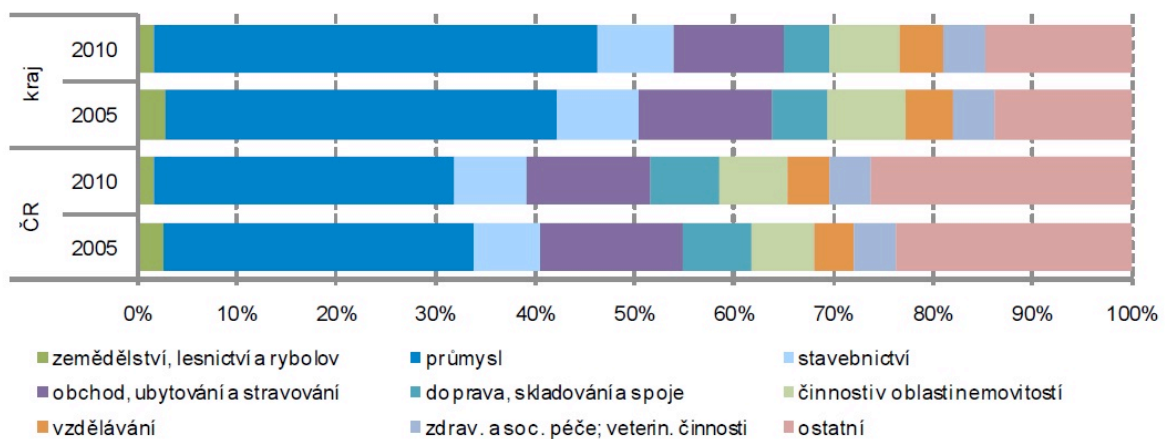
Přibližně od poloviny 90. let se hospodářsky stabilní pozice Zlína a celé východní Moravy začala otřásat v důsledku privatizace a restrukturalizace průmyslu. Špatná dopravní obslužnost území a rovněž rozpad většiny zavedených vědecko-výzkumných pracovišť jsou jedny z negativních faktorů současné situace. Důsledkem těchto faktorů je současná podprůměrná tvorba společností Zlínského kraje na tvorbě hrubého domácího produktu v ČR. Tento podíl nepřesáhl za posledních 10 let hranici 4,8 %, a to i přesto, že Zlínský region je nadále vnímán jako bohatá a dynamická oblast v rámci celé České republiky.

Jak můžeme vidět na obrázku číslo 6, ve Zlínském kraji od roku 1995 až do roku 2008 hodnoty HDP každoročně narůstaly. Každoroční nárůst zastavila až v roce 2009 celosvětová recese, která se projevila také ve Zlínském kraji.

Obr. 6. Hrubý domácí produkt ve Zlínském kraji (Zdroj ČSÚ)

Na hrubé přidané hodnotě, která je stanovena jako rozdíl mezi celkovou produkcí a mezi spotřebou, jak v celé ČR, tak ve Zlínském kraji, se nejvíce podílí průmysl, jehož nedílnou součástí je strojírenství. Jak lze vyčíst z obrázku číslo 7, podíl průmyslu na hrubé přidané hodnotě ve sledovaném období 2005-2010 v rámci celé České republiky poklesl, na rozdíl od Zlínského kraje, kde naopak došlo k mírnému nárůstu podílu průmyslu na tvorbě hrubé přidané hodnoty.

Obr. 7. Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty ve Zlínském kraji a ČR (Zdroj ČSÚ)

11.3 Perspektiva strojírenských společností ve Zlínském kraji

Strategický cíl strojírenství v České republice i ve Zlínském kraji by měl být v průmyslovém potenciálu, který bude srovnatelný s Evropskou unií. Snaha o srovnatelnost by neměla být jen v podílu strojírenského průmyslu na tvorbě HDP, ale především v kvalitě, efektivnosti produkce a produktivitě práce. Úkolem českých strojírenských společností ve Zlínském kraji je nalézt odpovídající tržní prostor a následně zajistit dostatek finančních prostředků pro výrobní technologie, jež spolu s efektivní organizací práce zabezpečí nákladovou konkurenceschopnost.

Jak konstatoval ministr průmyslu a obchodu Martin Kocourek: *“Strojírenství je stále klíčové odvětví českého průmyslu, protože patří k výrazně exportním odvětvím. Po loňském propadu se situace v oboru výrazně lepší. Za prvních šest měsíců roku 2010 vzrostl vývoz o 16,2 procenta a vzestupnou tendenci mají i indexy zakázek. Nejde jen o výrobu aut, zájem je i o výrobky z jiných strojírenských oborů, například o české obráběcí stroje. Krize však ukázala, že je nutné hledat stále nová technická, ale i ekonomická řešení. Jednu z cest lze vidět i ve službách. Například švédský výrobce nástrojů a nářadí Sandvik Tooling dnes k samotné výrobě používá patnáct druhů služeb, které nabízí nejen mateřské společnosti, ale také svým klientům a dalším zájemcům. Taková služba silně přidává hodnotu každé nabídce společnosti. Jednoduše řečeno, musíme hledat své nové cesty, ale také se inspirovat dobrými příklady ze zahraničí.”*

Založení podnikových a výzkumných programů, do kterých bude začleněn i vysokoškolský výzkum, je jedna z možností, jak uspět v dnešní době, ve které každý podnik bojuje s vysokou konkurencí. Vyhledávání nových výrobních možností je jednou z cest jak uspokojit velmi vysoké ambice v produktivitě výrobků. To je možné za předpokladu vyšší úrovně vědy a její technologické aplikace, což samozřejmě předpokládá i vyšší koncentraci kapitálu, který vytvoří ekonomický základ pro požadovanou úroveň výzkumu a vývoje (TIC, ©2012).

11.4 Mapování možnosti vzniku strojírenského klastru ve Zlínském kraji

V letech 2008 a 2009 se Technologické inovační centrum s.r.o., ve spolupráci a hlavně za finanční podpory Zlínského kraje, postaralo o mapování možnosti vzniku strojírenského klastru ve Zlínském kraji. Jednalo se o strojírenské společnosti, které jsou zařazeny dle klasifikace CZ-NACE do následujících skupin:

- ✓ 25 – Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě strojů a zařízení,
- ✓ 28 – Výroba strojů a zařízení j. n.,
- ✓ 29 – Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů,
- ✓ 30 – Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení.

Bylo osloveno celkem 82 firem s odpovídajícím NACE, ale bohužel argumenty v podobě možných aktivit budoucího klastru (specializované vzdělání lidských zdrojů, společné nákupy v oblasti energie, materiálů či služeb, společná propagace oboru či společný lobbying) převážil negativní ohlas v podobě nedůvěry ke spolupráci s jinými firmami a k přínosům vyplývajícím z členství v klastru, obava ze vzájemného konkurování si na trhu a také neochota věnovat svůj čas a finance na klastrovou iniciativu.

I přesto, že v současné době v regionu potřebný potenciál k založení klastru je, firmy i nadále neprojevují dostatečný zájem o jeho založení. Hlavním důvodem je nejspíše především momentální makroekonomická situace a nadále převažující negativní dopady z finanční krize (Inovační portál Zlínského kraje, ©2008-2010).

12 ZPŮSOB A KRITÉRIA OSLOVENÍ VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ

Tato kapitola přiblíží čtenářům diplomové práce kritéria výběru společností, způsob získávání informací o firmách, způsob oslovení společností a následně budou také definované okruhy otázek, které byly položeny strojírenským společnostem ve Zlínském kraji s požadovaným obratem za jeden hospodářský rok.

12.1 Předmět činnosti společností

Prvním úkolem, před vypracováním diplomové práce, byla selekce vhodného oboru podnikání společností, který by se případně mohl participovat na této práci. Na první pohled snadný úkol, ale ve skutečnosti se nejednalo o lehkou záležitost, jelikož autor diplomové práce chtěl oslovit takový okruh společností, které by využívaly širokou škálu bankovních produktů a služeb. Po důkladné analýze byly vybrány firmy strojírenské, jelikož se jedná o společnosti, které se zabývají tradičním českým průmyslem, který má dlouholetou historii. Většina strojírenských společností obchoduje se zahraničními firmami, tudíž portfolio využívaných bankovních produktů a služeb je velké a zjištěné informace by měly být podkladem pro vypracování kvalitní práce.

12.2 Kritéria výběru společností

Při konečném výběru společností byl kladen hlavní důraz na předmět činnosti, sídlo společnosti a výši obratu, která byla stanovena v rozmezí 45 – 180 mil. Kč za rok. Sídlo společnosti musí být ve městě či obci spadající z geografického hlediska do Zlínského kraje a předmět podnikání musí dle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE spadat do kategorie strojírenských společností. Prvotní návrh pro výši ročního obratu byl stanoven panem inženýrem Štefánikem na výši 50 - 150 mil. Kč. Toto rozmezí využívá společnost UniCredit Bank pro společnosti, které spadají do skupiny SME- tedy small and medium enterprises. Rozmezí ročního obratu bylo rozšířeno z důvodu možnosti oslovení většího počtu společností a případného získání většího objemu dat a informací potřebných pro práci. Bankovní potřeby společností s nižším obratem by s největší pravděpodobností nebyly tak rozsáhlé či specifické a naopak u společností s obratem vyšším jak 180 mil. Kč by se jednalo nejspíše o sofistikované produkty. Další překážkou by mohla být dostupnost a ochota podílet se na této diplomové práci.

12.3 Způsob výběru společností

V okamžiku jasného upřesnění kritérií výběru společností bylo zapotřebí tyto společnosti vyhledat a následně oslovit. Seznam strojírenských společností Zlínského kraje byl sestaven ze dvou zdrojů. První zdroj dat byl seznam společností, který byl vyžádán u Českého statistického úřadu. Tento seznam čítal přes 200 společností, které dle klasifikace CZ-NACE 28 spadají do kategorie strojírenských společností. Za pomoci portálu *www.justice.cz* byl tento seznam společností snižen z důvodu kritéria výběru, který je definován výše, na konečné číslo pouhých 11 společností, které se mohli eventuálně podílet na této diplomové práci. Druhý zdroj dat byl seznam společností, který byl poskytnut od společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. Tento interní seznam strojírenských firem obsahoval necelých 70 společností. Bohužel i tento poskytnutý seznam od společnosti UniCredit Bank byl následně snižen z důvodu hlavních kritérií a konečný počet vybraných společností se zúžil na 29. Tudíž celkový seznam eventuálně možných společností k oslovení obsahoval 40 firem.

12.4 Získání informací o společnostech

Potřebné informace se autor projektu snažil získat z internetového portálu *justice.cz* a také z oficiálních webových stránek vybraných společností. Internetový portál *justice.cz* sloužil ke stažení účetních výkazů potřebných pro získání relevantních informací o dané firmě a následné důkladné přípravě na osobní pohovor s vedením společnosti. Oficiální webové stránky posloužily k získání dalších potřebných informací o vybraných firmách, jako například telefonní kontakt, historii společnosti či přesně specifikovaný předmět činnosti.

12.5 Způsob oslovení společností

Již na začátku stál autor před rozhodnutím, jakým způsobem oslovit vybrané společnosti. Nabízela se možnost získávání informací formou dotazníku či osobního pohovoru. Jelikož autor diplomové práce měl jedinečnou šanci vyzkoušet si práci akvizičního poradce v bance, byl vybrán způsob dotazování formou osobního pohovoru. Informace získané na základě dotazníku by mohly být irelevantní a následně tak zkreslit analytickou a projekto-ovou část diplomové práce. I přesto, že osobní pohovor nemusel být povolen od všech vybraných společností, byl tento způsob oslovení daných firem vybrán. Osobní pohovor proběhl mezi autorem diplomové práce a pověřenou osobou u vybrané společnosti, která je

odpovědná za styk s bankou a zabývá se problematikou týkající se bankovníctví. Ve většině případů se jednalo o ředitele či jednatele vybraných společností. Tyto odpovědné osoby byly osloveny pomocí telefonického hovoru s prosbou o domluvení osobní schůzky, při které bude zodpovězeno dvanáct otevřených otázek týkajících se bankovních produktů a služeb. Následný osobní pohovor proběhl v sídle vybrané společnosti a byly na něm zodpovídaný otázky, které byly pečlivě připraveny a konzultovány s panem inženýrem Štefánkem.

12.6 Okruh otázek v dotazníku

Přesná formulace všech 12 otevřených otázek je k nahlédnutí v příloze číslo jedna, která je nedílnou součástí této diplomové práce. Okruh otázek v dotazníku lze rozdělit do 4 pomyslných sekcí. Všechny otázky byly otevřené, jelikož měly za úkol co nejvíce rozvinout rozhovor s respondentem a důkladně tak zjistit jeho potřeby.

- ✓ **Běžné bankovní účty a služby s nimi spojené** - tento okruh otázek měl za úkol zmapovat typy bankovních účtů, četnost jejich využívání a měny, ve kterých jsou tyto účty vedeny. Způsob zhodnocování disponibilních zůstatků na účtech a problematiky týkající se výše bankovních poplatků účtované bankou byl také součástí této sekce.
- ✓ **Úvěrové produkty a způsob zajištění** – tato sekce otázek měla za úkol zmapovat provozní, mimořádné a investiční financování včetně způsobu úvěrového zajištění.
- ✓ **Financování zahraničního obchodu** – ve třetí sekci byly obsaženy otázky, které nalézaly odpovědi týkající se zahraničního styku; v této části hraje hlavní roli bezesporu export a import. Jelikož většina vybraných firem obchoduje se zahraničím, nabízela se otázka týkající se směny kurzů světových měn a následné měnové zajištění při uzavírání kontraktů.
- ✓ **Ostatní** - v poslední části najde respondent otázky týkající se bankovních záruk, spokojenosti s alternativními zdroji financování a také otázku týkající se spokojenosti služeb u stávající banky.

12.7 Užiteční informace před osobním pohovorem

Aby autor diplomové práce nezatěžoval respondenty zbytečnými otázkami, které si mohl získat vlastním způsobem, opatřil si účetní výkazy daných společností, výroční zprávy, přílohy k účetním závěrkám či zprávy auditora za poslední hospodářský rok a snažil se tak získat co nejvíce informací o vybraných společnostech.

Výše tržeb, majetku, pohledávek či závazků, zisku, ale také konečný zůstatek peněžních prostředků bankovních úvěrů a výpomocí včetně celkové částky vypovídající o výši výnosových a nákladových úroků, byly veličiny, které napovídaly o hospodaření dané společnosti. Tyto informace pomáhaly získat větší předběžný přehled o vybraných firmách.

Autor diplomové práce se snažil získat co nejvíce informací o dané společnosti i z jejich oficiálních webových stránek, aby na schůzku přišel pečlivě připraven a mohl tak bez problému komunikovat s vedením společnosti na předem připravené otázky.

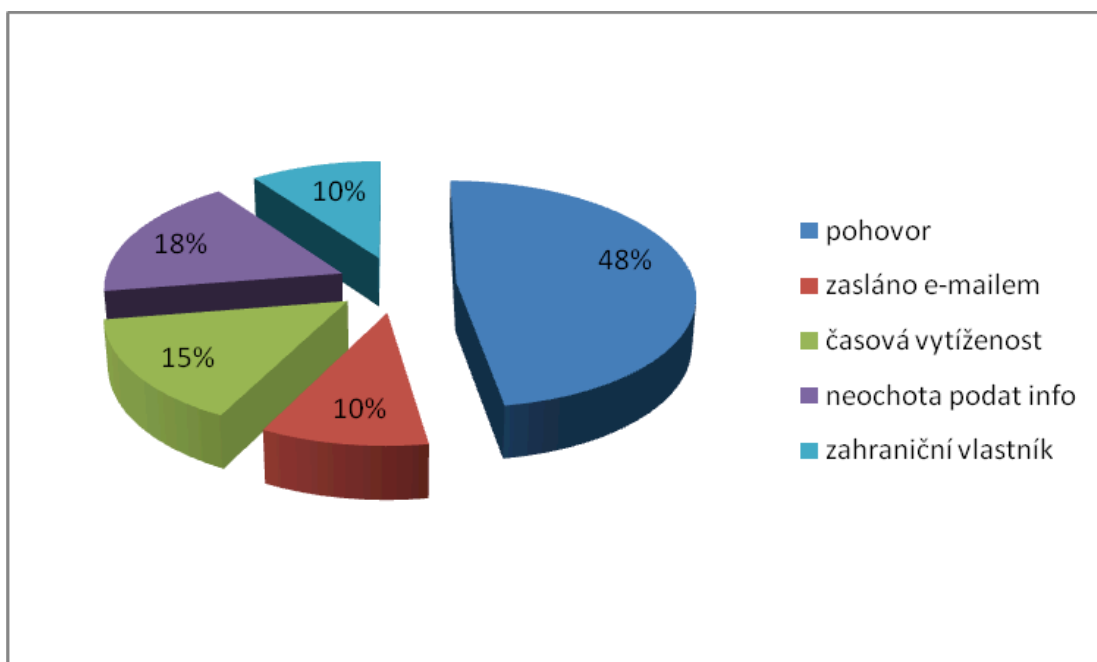
13 ANALÝZA ZJIŠTĚNÝCH INFORMACÍ

V této kapitole budou podrobně popsány a analyzovány informace, které autor diplomové práce získal při osobním pohovoru s kompetentní osobou ze strany vybrané strojírenské společnosti.

13.1 Úspěšnost oslovených společností

Jak již bylo zmíněno výše, seznam společností, které se mohly podílet na této diplomové práci, obsahoval 40 firem. Autor diplomové práce se snažil oslovit všechny potenciální respondenty, nicméně odezva od společností nebyla zrovna přívětivá.

Osmnáct společností přistoupilo k osobnímu pohovoru, což vyjadřuje 48 % úspěšnosti. Čtyři společnosti přistoupily na možnost zaslání dotazníku e-mailem, ale bohužel i přes další telefonické kontaktování se na výzkumu nepodílely. Čtyři oslovené společnosti nemohou svoje bankovní produkty ovlivňovat, jelikož mají zahraničního vlastníka a tudíž by eventuální osobní pohovor nepřinesl potřebná data. Šest jednatelů strojírenských společností ve Zlínském kraji se omluvilo z důvodu časové a pracovní vytíženosti a dalších 7 ředitelů odmítlo jakoukoliv spolupráci a eventuální pohovor okamžitě a radikálně zavrhl.

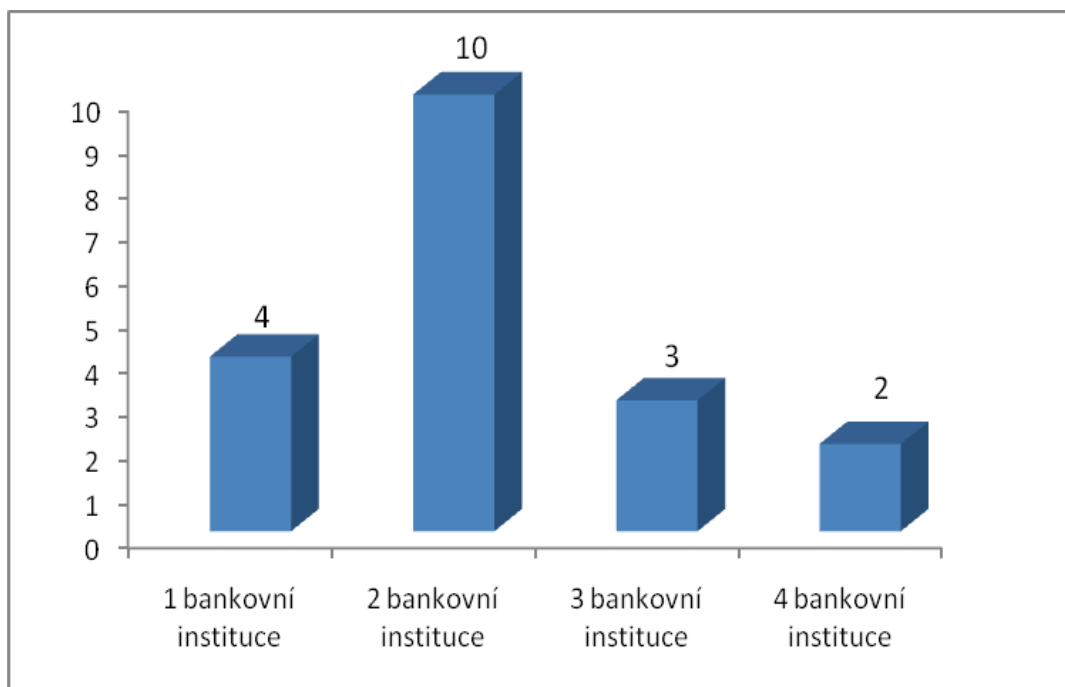

Graf 1. Úspěšnost oslovených společností (vlastní zpracování)

13.2 Počet bankovních institucí

Většina společností se v dnešní době neváže na bankovní produkty a služby od jedné bankovní instituce. Strojírenské společnosti ve Zlínském kraji nejsou výjimkou. Hned 15 společností z celkových 19 má otevřen bankovní účet u dvou a více bank. Tři společnosti využívají služeb třech bankovních institucí, a dokonce existují 2 společnosti, které využívají služby od čtyř bankovních domů.

Zpravidla společnosti, které využívají vícero bankovních domů, mají stanovenou jednu hlavní bankovní instituci a tu využívají nejčastěji. Využívání většího počtu bankovních institucí je také zapříčiněno různorodostí aktuálních produktů poskytovaných od různých bank. Například jedna banka může poskytnout ideální podmínky za vedení běžného bankovního účtu, ale bohužel už nenabídne vyšší úrokovou sazbu na spořicí účet. I když se bankovní instituce snaží eliminovat trend, který nastavují samotné společnosti, a to způsobem dodáním klauzulí ve smlouvě v podobě nutnosti primárního využívání jimi poskytovaného bankovního účtu, tak bohužel pro ně, nezabrání firmám v pokračování tohoto trendu.

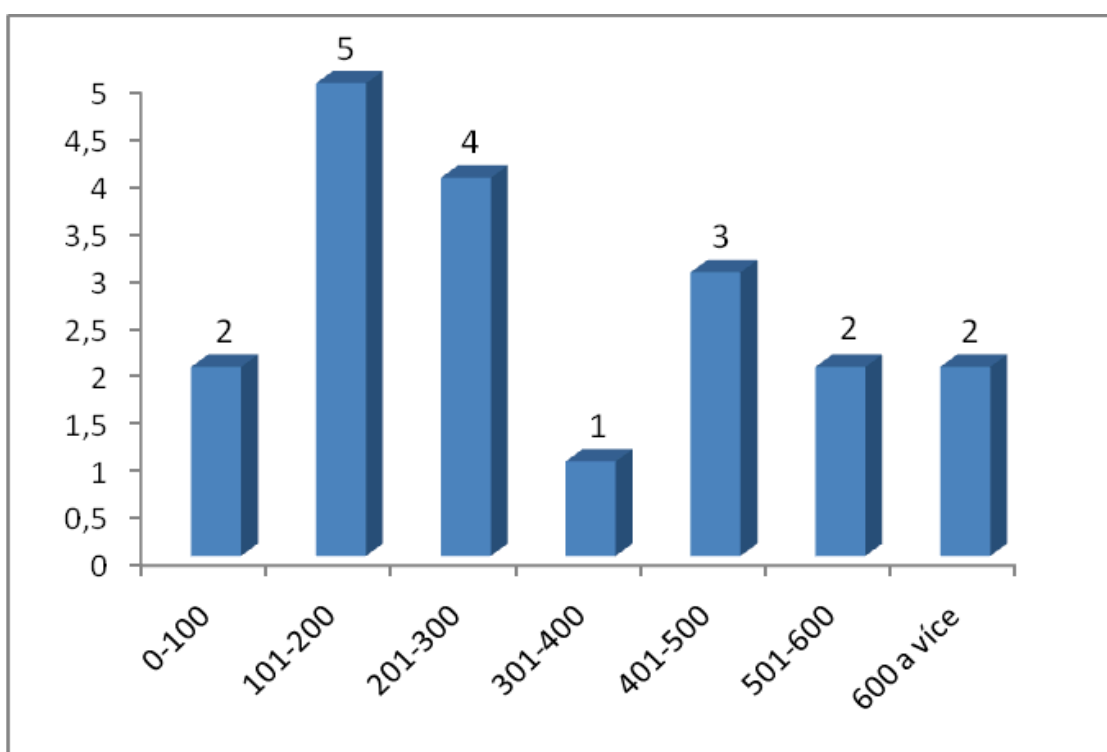

Graf 2. Počet bankovních institucí jednotlivých společností (vlastní zpracování)

13.3 Bankovní účty a četnost jejich využívání

Oslovené společnosti využívají širokou škálu bankovních účtů poskytovaných od jejich bankovních institucí. Nejčastějším účtem je bezesporu účet běžný, který opravňuje klienta obsluhovat tento účet převážně pomocí elektronického bankovníctví, které bude analyzováno níže. Dalším typem bankovního účtu, který využívají oslovené společnosti, je účet spořicí či termínovaný, který umožňuje zhodnotit volné peněžní prostředky za pomoci vyššího úroku, než tomu je na běžném bankovním účtu. Měnou bankovních účtů se bude autor diplomové práce zabývat v dalších kapitolách.

Četnost využívání bankovních účtů a počet na nich provedených transakcí se většinou liší podle velikosti dané společnosti. Lze konstatovat, že u oslovených společností představoval počet odchozích plateb větší část než počet příchozích plateb, a to zpravidla v poměru 80/20. Na devizových účtech jednoznačně probíhá menší počet operací oproti účtům v české měně, ale i přesto lze konstatovat, že četnost využívání je pravidelná a počet transakcí není zanedbatelný.

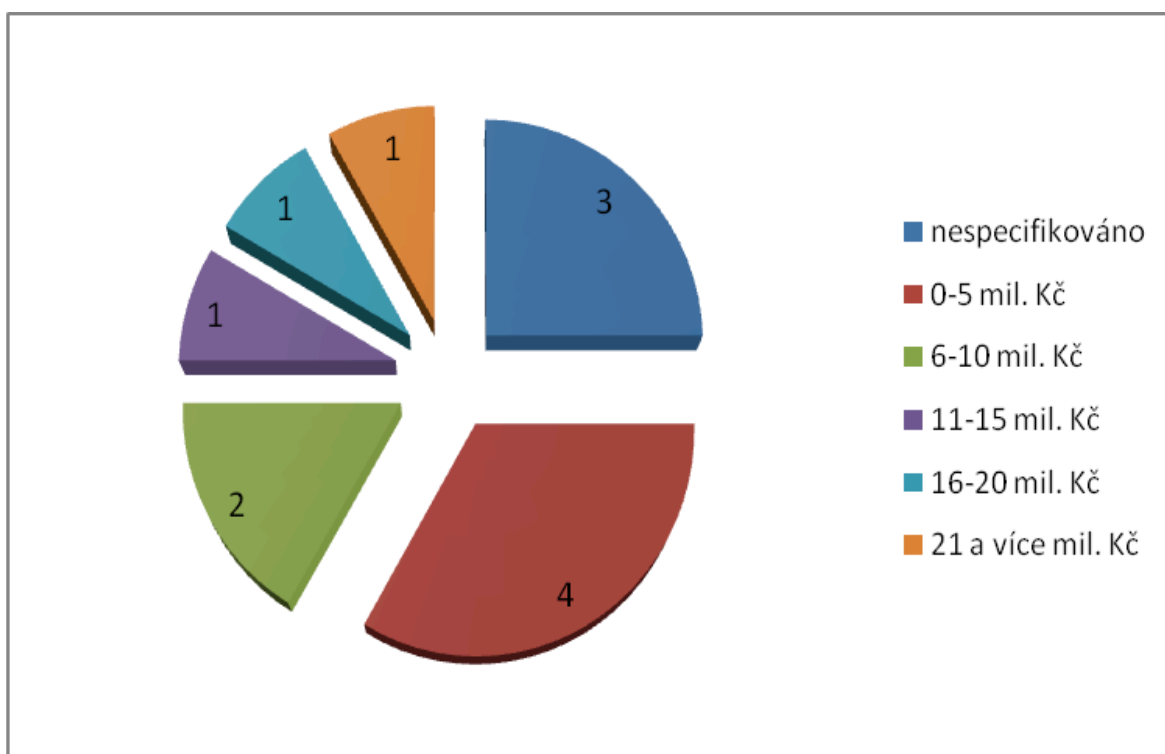
Graf 3. Počet transakcí v CZK u jednotlivých firem za jeden měsíc (vlastní zpracování)

13.4 Možnost využití kontokorentního úvěru

Součástí každého běžného bankovního účtu dnes již stabilně bývá možnost využívání kontokorentního úvěru. V době ještě stále přetrvávající ekonomické krize je to jeden způsob, jak financovat chod společnosti a zajistit tak její setrvání v této nelehké finanční době.

Více jak 60 % oslovených strojírenských společností má tento produkt aktivní a v určitých pravidelných intervalech jej využívá. Jen 7 vybraných firem tento druh financování nevyužívají a jsou odkázány jen na vlastní zdroje či jiný druh úvěru.

Účel použití se u jednotlivých společností liší. Zpravidla se jedná o profinancování provozních potřeb či mimořádných investičních záměrů. Podmínky úrokových sazeb a výše jednotlivých kontokorentních úvěrů se liší společnost od společnosti, nicméně graf 4 se pokouší specifikovat jednotlivé sumy daných kontokorentních úvěrů.

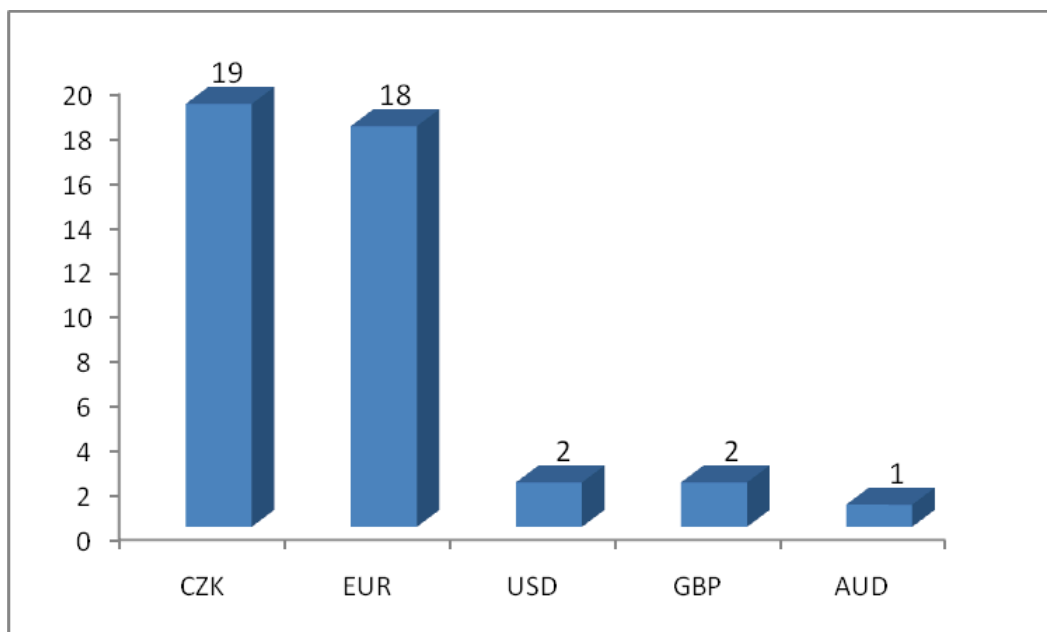

Graf 4. Výše kontokorentních úvěrů jednotlivých společností (vlastní zpracování)

13.5 Měna bankovních účtů

Všech 19 oslovených společností vede svůj bankovní účet v české domácí měně, dalších 18 firem má otevřen devizový účet v eurech. Tento fakt jen potvrzuje skutečnost, že drtivá většina oslovených strojírenských společností ve Zlínském kraji obchoduje nejen v rámci celé Evropské unii, ale i se společnostmi po celém světě. Jen dvě společnosti mají otevřen běžný bankovní účet v amerických dolarech či britských librách. Za zmínku stojí i jedna společnost, která má otevřen bankovní účet v australských dolarech i přesto, že četnost jeho využívání je mizivá.

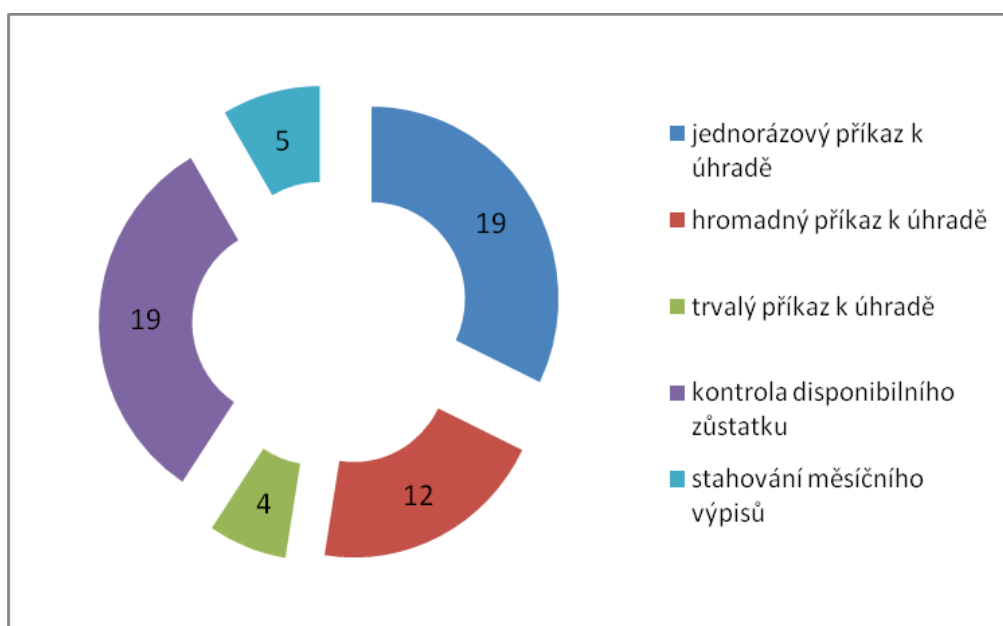
Jelikož strojírenské společnosti ve Zlínském kraji obchodují se společnostmi ze všech koutů světa - od Spojených států amerických, přes Rusko až po Čínu či Japonsko - využívají a konvertují všechny možné národní měny, které zde nebyly ještě jmenovány; od švýcarského franku, přes ruský rubl či čínský jüan. Avšak tyto společnosti nemají zapotřebí otvírat v těchto měnách bankovní účty, jelikož četnost jejich využití by byla mizivá a také z důvodu, že se snaží uzavírat kontrakty v nejvíce využívaných měnách, čili CZK, EUR, USD a GBP.

Graf 5. Měna bankovních účtů (vlastní zpracování)

13.6 Elektronické bankovníctví

Elektronické bankovníctví, ať už v podobě internetového bankovníctví, telefonického bankovníctví či GSM bankovníctví, je v dnešní době neodmyslitelnou součástí obsluhy bankovního účtu kterékoliv bankovní instituce. Jednatelé, ředitelé, hlavní ekonomové či účetní tímto způsobem kontrolují aktuální disponibilní zůstatek na účtu, zadávají jednorázové platební příkazy či trvalé platební příkazy nebo stahují elektronické výpisy za jednotlivé měsíce, čtvrtletí či celý kalendářní rok.

Graf 6. Využívání internetového bankovníctví (vlastní zpracování)

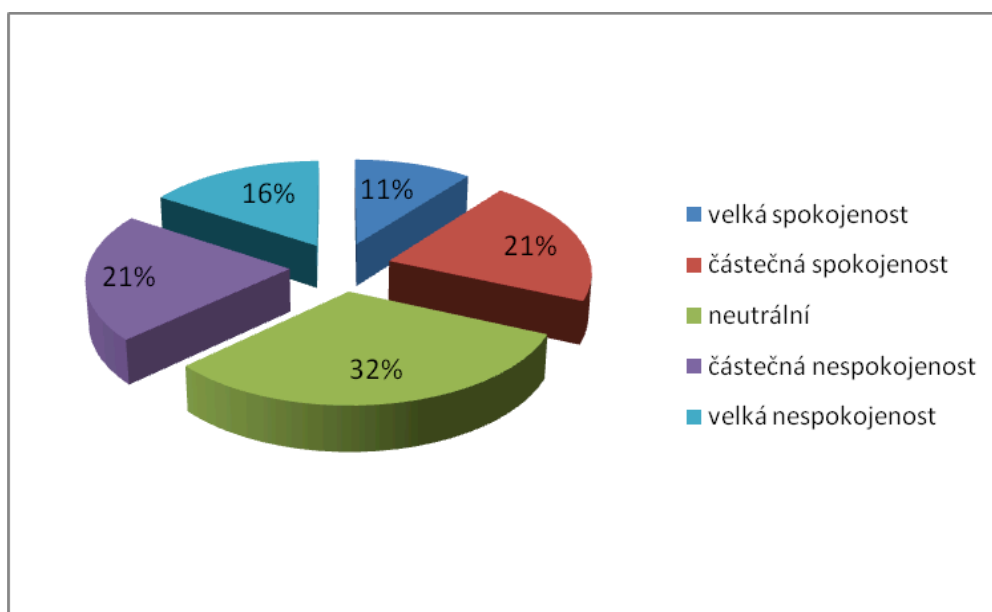
Budoucností elektronického bankovníctví jsou jednoznačně chytré mobily. Aplikace v chytrém mobilním přístroji připojeném k internetové síti zajišťuje okamžitý přístup k bankovnímu účtu. Tato služba je využívána necelou polovinou oslovených jednatelů či ředitelů strojírenských společností ve Zlínském kraji.

Menší procento oslovených společností vyjádřilo myšlenku a zároveň touhu využívat elektronického bankovníctví i pro vyřizování úvěrových produktů, dokumentárních plateb či bankovních záruk. Jednalo by se tak bezesporu o úsporu již tak drahocenného času jak pro společnost, tak pro bankovní instituci.

13.7 Spokojenost s výši poplatků spojených s vedením bankovního účtu

Autor diplomové práce si neodpustil otázku týkající se výše bankovních poplatků. Jelikož se jedná o velmi choulostivé téma, speciálně v českém bankovním prostředí, nečekal nijak zvláště optimistické odpovědi. Nicméně se domnívá, že šlo o způsob podání této problematiky. Společnosti si musí uvědomit fakt, že banky mají naprosto odlišnou poplatkovou politiku v případě účtování poplatků pro firemní klientelu.

Reakce respondentů byla kupodivu překvapující. Našly se i společnosti, které jsou naprosto spokojené s výší svých bankovních poplatků. Společnosti jsou si vědomy faktu, že výše poplatků závisí na velikosti společnosti a četnosti využívání produktů či služeb. Takzvaně neaktivní společnosti nemohou očekávat nízkou výši bankovních poplatků či vysokou výši úrokových na bankovních účtech. Společnosti jsou ochotny zaplatit i vyšší poplatky v případě pomoci a tudíž komfortu při vyřizování administrativních náležitostí spojených s bankovními produkty.

Graf 7. Spokojenst s výši bankovních poplatků (vlatní zpracování)

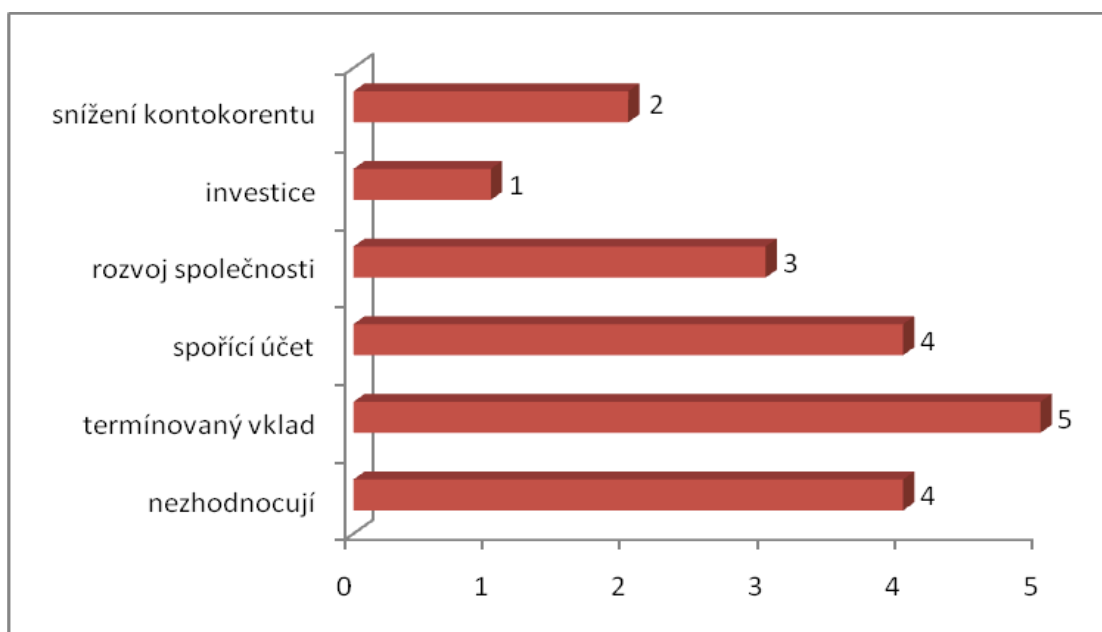
Nespokojenost s bankovními poplatky účtovanými za mezinárodní platební styk vyřešily oslovené strojírenské společnosti otevřením bankovního účtu na Slovensku, kde výše bankovních poplatků dosahuje diametrálně nižších částek. Za zmínku stojí i jedna společnost, která v době ekonomické krize přistoupila k netradičnímu kroku v případě navýšení úrokových sazeb z úvěru a tudíž k navýšení měsíční výše splátek.

13.8 Zhodnocení volných peněžních zůstatků

Snahou snad každé společnosti je vygenerovat zisk a pravidelně se tak snažit o zhodnocení volných peněžních prostředků. Bohužel ne každá společnost vykazuje pravidelné měsíční zůstatky v převratných částkách, tudíž si nemůže dovolit vkládat peníze na spořicí účet či využívat termínovaný vklad.

Čtyři z celkových devatenácti oslovených strojírenských společností ve Zlínském kraji regenerují dostatečné množství peněžních zůstatků na bankovním účtu a žádným způsobem tedy nezhodnocují volné peněžní prostředky. Nicméně skoro 50 % oslovených strojírenských společností ve Zlínském kraji vykazuje pravidelně každý měsíc dostatečné zůstatky na běžných bankovních účtech, a proto mohou tyto peníze transferovat na svoje spořicí účty nebo vložit do termínovaných vkladů.

Jak lze vyčíst z grafu 8, tři oslovené společnosti využívají své volné peněžní prostředky na rozvoj společnosti, ať už nákupem potřebných strojů či investic do areálu společnosti. Jedna společnost vlastní zámek v nedalekém okolí a tudíž veškerý svůj volný kapitál vkládá do rozvoje této historické památky. Dvě strojírenské společnosti jsou odkázány na pravidelné využívání kontokorentního úvěru a volné prostředky tedy využívají na snížení kontokorentního rámce.

Graf 8. Způsob zhodnocení volných peněžních prostředků (vlastní zpracování)

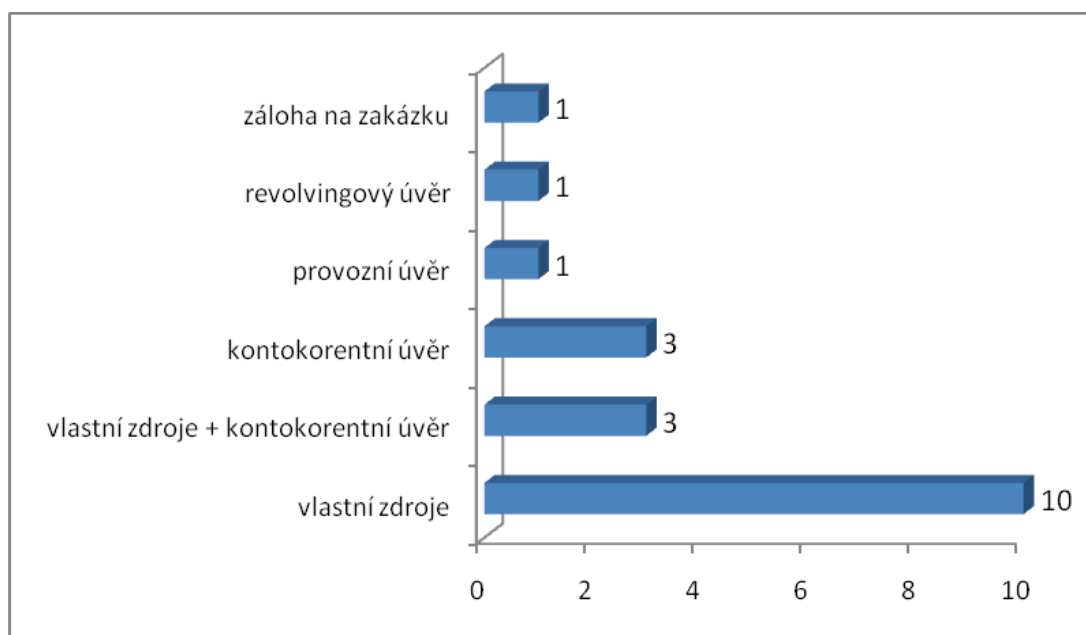

13.9 Způsob financování provozních potřeb

V dnešní nepříliš příznivě se vyvíjející ekonomické době bývá častým problémem, převážně malých a středních podniků v České republice, nedostatek finančních prostředků způsobený dlouhou dobou splatnosti faktur za dodané zboží a služby. Společnosti, které neobdrží platbu za vystavenou fakturu ve stanovené době splatnosti, se mohou následně dostat do finančních problémů. Řešením nedostatku finančních prostředků může být využití provozního úvěru či leasingu, kontokorentního úvěru či vysoké zálohy při podpisu smlouvy na zakázku.

V případě oslovených strojírenských společností ve Zlínském kraji je způsob financování provozních potřeb zajištěn z vlastních zdrojů. Více jak polovina oslovených firem nemá problémy s financováním provozních potřeb z dosáhnutého zisku či z vlastních úspor. Tři společnosti mají sjednané výhodné podmínky s vlastní bankovní institucí, kdy v případě potřeb a nedostatku finančních prostředků využijí kontokorentní úvěr na profinancování provozních potřeb. Další tři oslovené firmy využívají kontokorentního úvěru na pravidelné měsíční bázi, jelikož nedisponují dostatečným objemem peněžních prostředků.

Jedna oslovená firma řeší problematiku týkající se profinancování provozních potřeb výběrem vysokých záloh při podpisu smlouvy a zbývající dvě společnosti, které se podílely na této diplomové práci, využívají možnosti provozního a speciálního revolvingového úvěru.

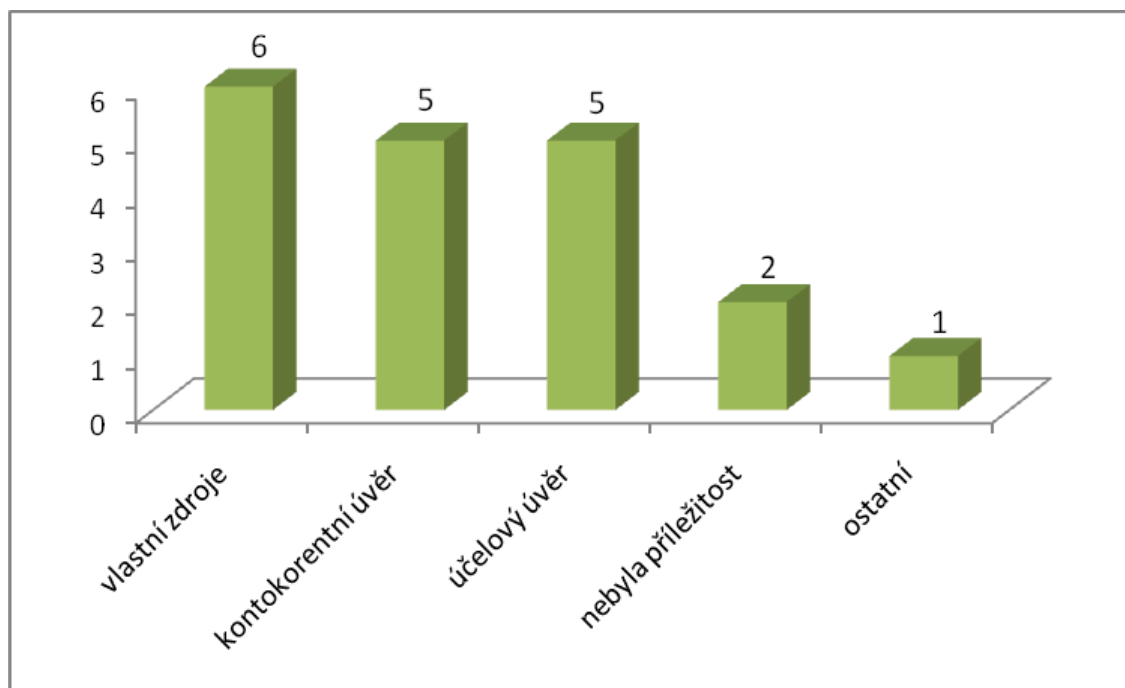
Graf 9. Způsob financování provozních potřeb (vlastní zpracování)

13.10 Způsob financování mimořádných obchodních příležitostí

Způsob financování mimořádných obchodních příležitostí se u 19 oslovených společností odlišoval. Prvním důležitým krokem bylo zjištění, zda se vůbec občas mimořádné obchodní příležitosti vyskytují a co si pod tímto termínem představit.

Dvě oslovené společnosti doposud nezaznamenaly žádné obchodní příležitosti, které by mohly specifikovat jako mimořádné. Společnosti, které za mimořádné obchodní příležitosti považují předzásobování materiálu na sklad, výhodný nákup zboží, příznivé podmínky na nákup stroje či jiného zařízení nebo také využití skonta od dodavatele, převážně využívají vlastních peněžních prostředků na profinancování těchto příležitostí.

Navýšení kontokorentního rámce nebo vyřízení účelového úvěru je způsob, kterým by oslovené společnosti řešily situaci v případě vyskytnutí se mimořádné obchodní příležitosti. Jedna oslovená společnost označila za mimořádnou obchodní příležitost konsignační sklad, který vznikl za velmi úzké spolupráce se spřátelenou firmou, která sídlí ve stejném areálu. Skladová zásoba je danou společností průběžně odčerpávána dle potřeb a následná úhrada probíhá v budoucnu za velmi výhodných podmínek.

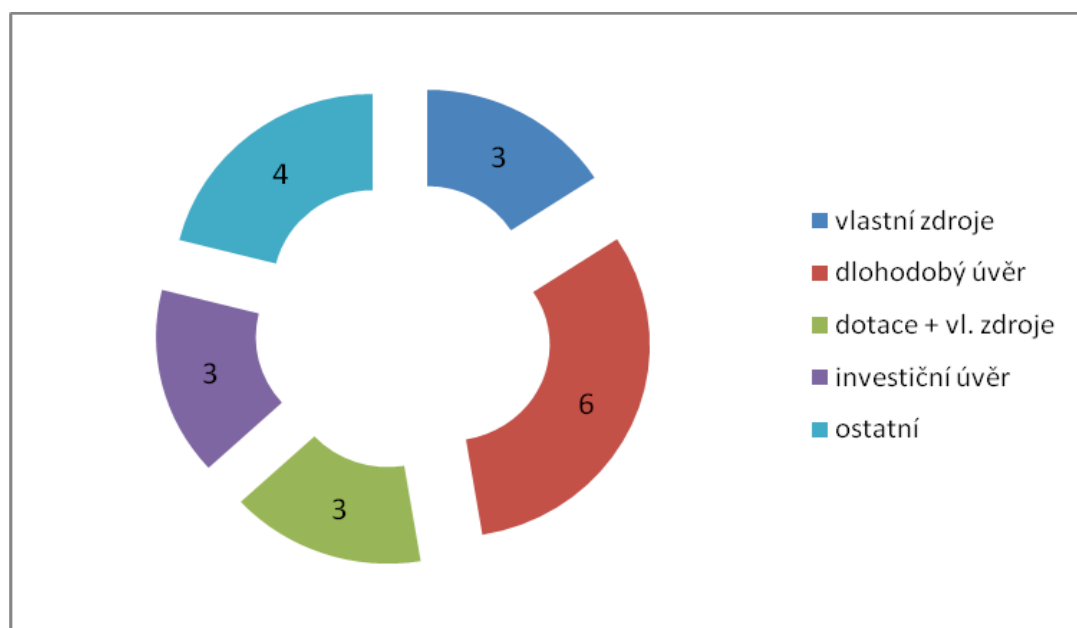

Graf 10. Způsob financování mimořádných obchodních příležitostí (vlastní zpracování)

13.11 Způsob financování investičních záměrů

Finanční prostředky na realizaci rozsáhlých i menších investičních záměrů strojírenských společností ve Zlínském kraji jsou zajisté zapotřebí. Otázkou zůstává, kde tyto finanční prostředky získat? Prostředníkem k tomu by měly být převážně bankovní domy. Oslovené společnosti poukazyvaly na nespokojenost s nabídkou dotačních titulů z fondů Evropské unie či národních zdrojů. Stěžovaly si převážně na administrativní náročnost a různé překážky, se kterými je zapotřebí si poradit. Nicméně, i přes tuto nespokojenost nemalého počtu oslovených společností se našly tři firmy, které využily dotační tituly z EU a mají s tímto způsobem financování jen pozitivní zkušenost.

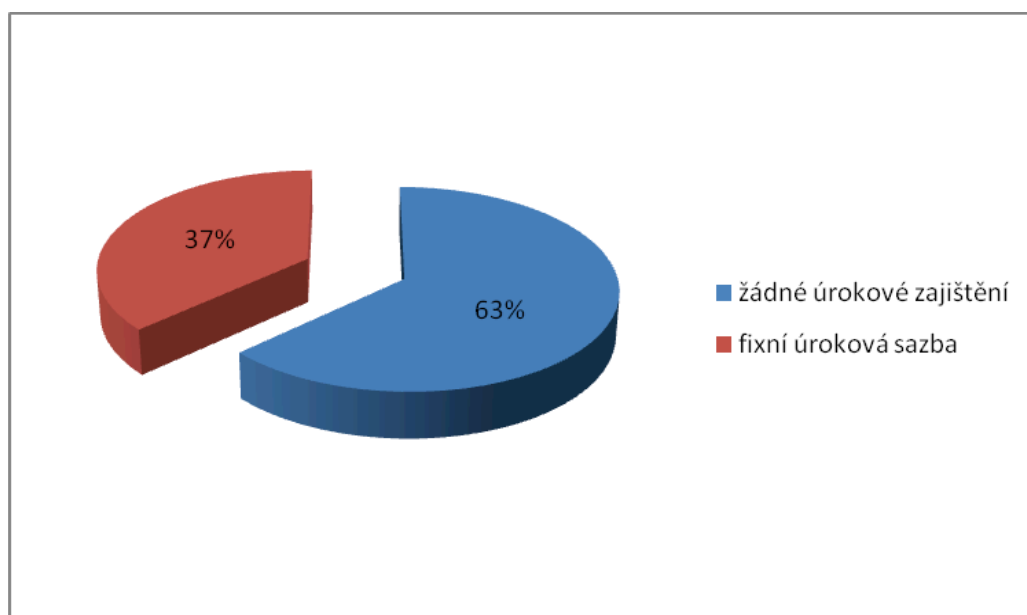
Čtyři z oslovených devatenácti společností prokazují velkou finanční stabilitu a dostatek volných peněžních prostředků, aby své vlastní investiční záměry uhradily z disponibilních finančních prostředků na bankovním účtu. Dlouhodobý bankovní úvěr či investiční úvěr, většinou na nákup budovy či pozemku, má většina oslovených společností již splacen. Negativní informací pro poskytovatele úvěrových produktů je bohužel fakt, že snaha o další investice strojírenských společností je mizivá až nulová. V případě rozšíření areálu, stavby nové výrobní haly či jen částečného rozšíření skladu jsou strojírenské společnosti ve Zlínském kraji připraveny investovat jen z vlastních zdrojů a snaha minimalizace využití bankovních produktů je velmi vysoká.

Graf 11. Způsob financování investičních záměrů (vlastní zpracování)

13.12 Způsob eliminace úrokových rizik

I přesto, že existuje velké množství zajišťovacích instrumentů, jak eliminovat úroková rizika, převážná většina oslovených podniků (63 %) nevyužívá žádné zajišťovací instrumenty. 37 % oslovených společností se snaží předejít výkyvům pohyblivých úrokových sazeb a při podpisu smlouvy o úvěru si vyjednají fixní úrokovou sazbu, zpravidla na dobu 3 až 5 let. Tento způsob eliminace úrokového rizika je vhodný pro dané společnosti, pokud chtějí mít jistotu předvídatelných nákladů a dále pokud neplánují provedení mimořádné splátky úvěru v období, kdy bude úroková sazba fixována.

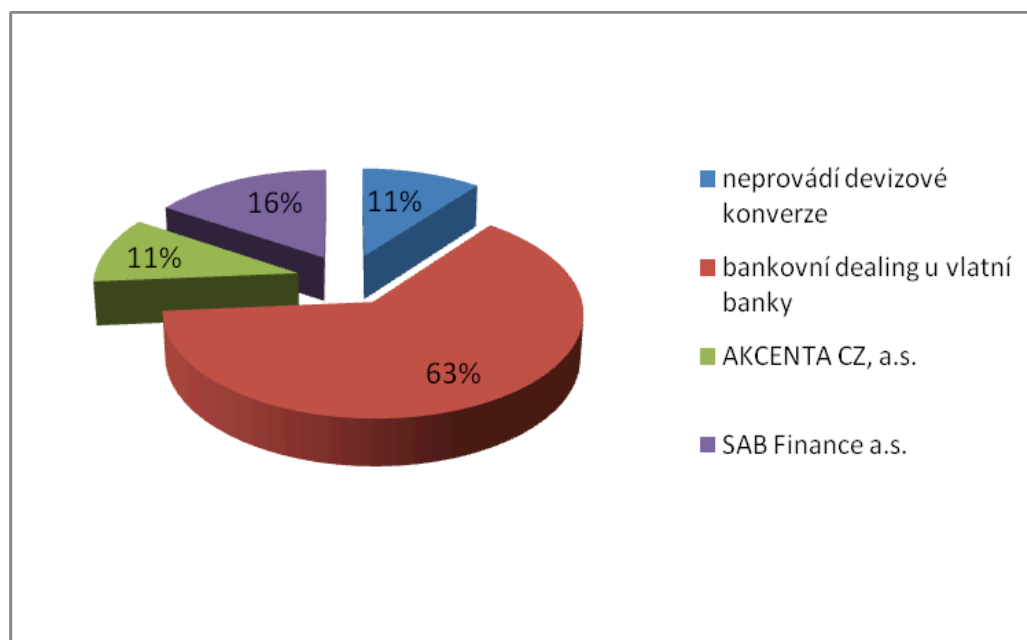
Graf 12. Eliminace úrokových rizik (vlastní zpracování)

Zjištěný fakt, který demonstruje graf 12 v podobě nevyužívání zajišťovacích instrumentů v případě úrokového rizika, je bezesporu prostor pro bankovní instituce, aby využily této informace ve svůj prospěch a snažily se tak nabídnout firmám širokou škálu zajišťovacích instrumentů, ke kterým patří například termínované úrokové dohody, úrokové kontrakty futures, úrokové opce a další.

13.13 Způsob konverze měny

Jelikož oslovené strojírenské společnosti Zlínského kraje obchodují se zahraničními společnostmi, konverze domácí měny na měnu zahraniční je součástí jejich podnikání. Více jak polovina dotázaných společností provádí tuto operaci za pomoci bankovního dealingu jejich bankovní instituce. Tento způsob je, dle odpovědí dotazovaných společností, nejjednodušší a také nejčastější.

Nicméně 2 oslovené společnosti neprovádí žádné devizové konverze, jelikož nemají zkušenosti s obchodem do zahraničí a cizí měnu nepotřebují. Dalších 5 společností využívá pro směnu cizí měny služeb obchodníka s devizami zajišťujícími směnu deviz a následný servis v oblasti platebního styku. V prvním případě se jedná o společnost AKCENTA CZ, a.s. a ve druhém případě o společnost SAB Finance a.s. Oslovené společnosti zdůvodnily tento způsob směny zahraničních měn za nejideálnější z důvodu profesionálního přístupu jednotlivých dealerů uváděných společností a také faktem lepších devizových kurzů daných zahraničních měn.

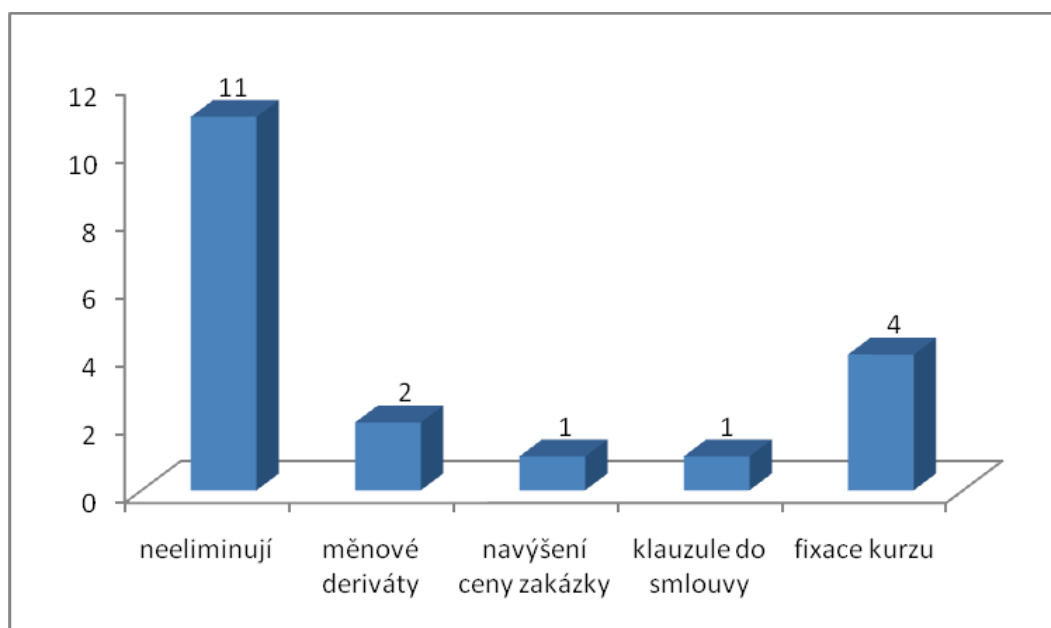

Graf 13. Konverze zahraniční měny (vlastní zdroje)

13.14 Způsob eliminace měnových rizik

Jelikož Česká republika stále není součástí euro zóny, jsou české společnosti obchodující se zahraničím odkázány čelit měnovým rizikům. Drtivá většina oslovených strojírenských společností by přivítala zavedení hlavní platební měny EURO i v České republice. Tento krok by jim bezesporu zajistil usnadnění obchodních transakcí, snížil možnost pravděpodobnosti kurzového rizika a uspořil náklady na nákup a prodej cizích měn.

Jak lze vyčíst z grafu 14, jedenáct z devatenácti oslovených společností žádným způsobem neeliminují měnová rizika, a to i navzdory faktu vykazováním pravidelných kurzových ztrát. Nabídku zajišťovacích instrumentů ze strany bankovních institucí považují za nevýhodnou, věří ve vlastní selský rozum, riskují a zároveň doufají v příznivý vývoj cizích měn vůči české měně.

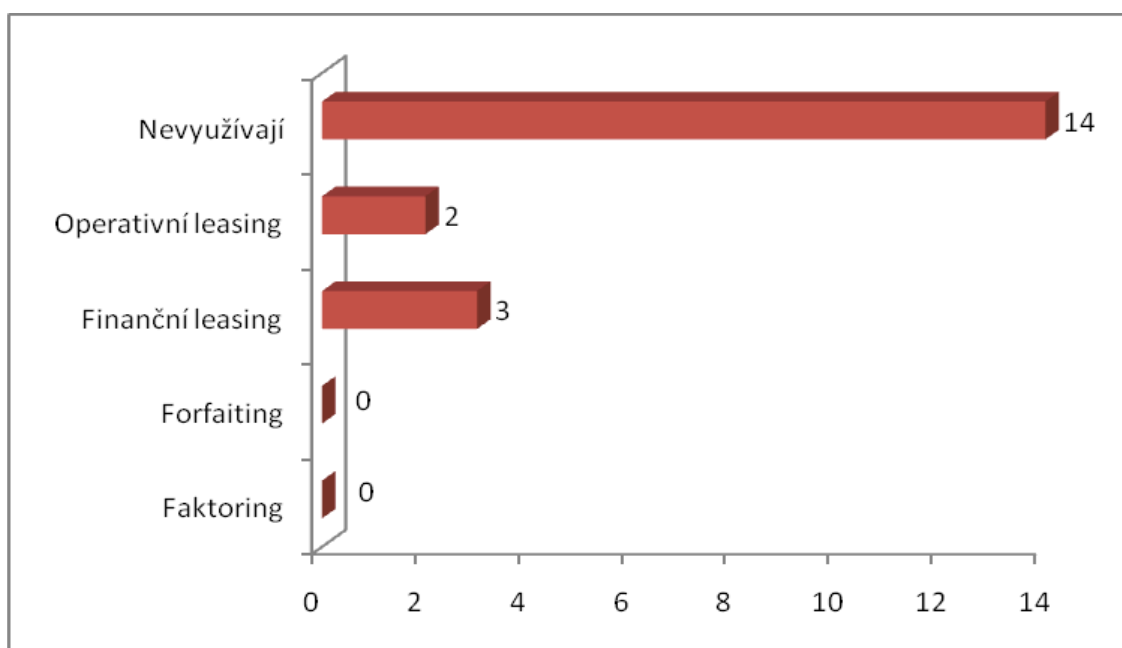
Graf 14. Způsob eliminace měnových rizik (vlastní zpracování)

Pouhé 2 firmy mají zkušenosti s využíváním měnových derivátů, které by měly zajistit eliminaci měnového rizika. 4 oslovené společnosti se snaží tuto problematiku vyřešit fixací kurzu na předem stanovenou dobu a zbývající firmy převádí riziko na zahraniční odběratele v podobě navýšení ceny zakázky či pomocí klauzule ve smlouvě při uzavření kontraktu.

13.15 Alternativní zdroje financování

Alternativní zdroje financování v podobě faktoringu a forfaitingu jsou pro oslovené strojírenské společnosti velkou neznámou. Ani jedna z oslovených devatenácti společností působící ve Zlínském kraji nemá žádné zkušenosti s tímto způsobem financování.

Celkem čtrnáct respondentů nevyužívá ani další ze způsobů v podobě finančního či operativního leasingu. V minulosti využívali převážně možnost finančního leasingu na nákup automobilů, strojírenského zařízení či strojů; v dnešní době preferují možnost nákupu za hotové či pomocí bankovního úvěru, který jim zajistí okamžité vlastnictví a možnost odpisů. Tento způsob financování nepovažují v dnešní době za výhodný a pomalu jej přestávají využívat.

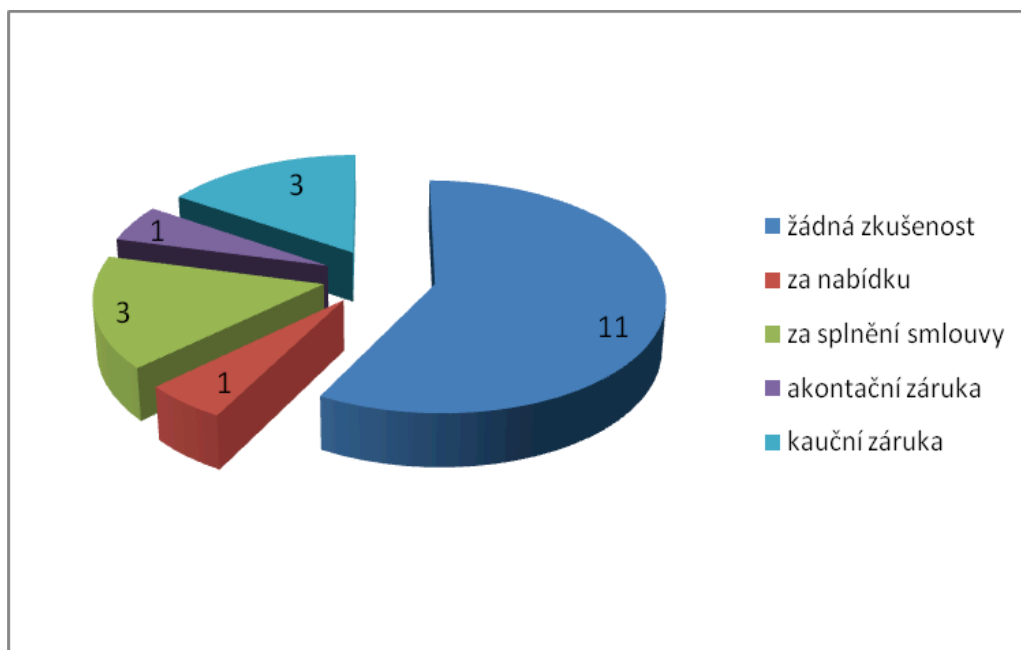
Graf 15. Využívání alternativních zdrojů financování (vlastní zpracování)

Na druhou stranu, jak lze vyčíst z grafu 15, pět oslovených společností využívá možnost profinancování formou operativního či finančního leasingu. Operativní leasing využívají dvě oslovené společnosti primárně na financování automobilů pro vedení společnosti. Zbývající tři společnosti využívají finanční leasing pro nákup potřebných strojních zařízení a také pro obnovení vozového parku.

13.16 Bankovní záruky a jejich využití

Většina společností se každodenně zabývá riziky, která by mohly jejich hospodaření ohrozit, a strojírenské společnosti ve Zlínském kraji nejsou výjimkou. Prodávající strana očekává řádné a včasné zaplacení a cílem kupující strany by mělo být naopak splnění podmínek kontraktu. Jeden z nástrojů, který pomáhá smluvní strany přimět ke splnění povinností, a tím uvedená rizika minimalizovat, je bezesporu bankovní záruka. I přes tento fakt jedenáct oslovených společností nemá vůbec žádné zkušenosti s bankovními zárukami.

Graf 16 specifikuje druhy bankovních záruk, které byly minimálně jednou využity oslovenými firmami, jednalo se převážně o bankovní záruku za nabídku, za splnění smlouvy, akontační záruku kauční.

Graf 16. Využívání bankovních záruk (vlastní zpracování)

Oslovené strojírenské společnosti, které mají zkušenosti s využitím bankovních záruk, si však stěžují na administrativní náročnost či výši bankovních poplatků, které jsou spojeny s tímto produktem. Většina oslovených společností konstatovala, že by tento bankovní produkt nikdy nevyužila, kdyby nebyla nucena druhou stranou. Tento fakt snad může demonstrovat dobré obchodní vztahy mezi oslovenými strojírenskými společnostmi ve Zlínském kraji a jejich obchodními partnery.

13.17 Produkt či služba, která je postrádána v nabídce bank

Jednou z otázek, které byly položeny jednatelům, ředitelům či odpovědným osobám za bankovní styk v rámci osobního pohovoru, byl dotaz týkající se produktu či služby, který daná společnost postrádá v nabídce českých bankovních institucí. Jako nejčastější odpověď uváděli respondenti následující návrhy:

- ✓ zvýšit péči bankovních poradců o stávající klientelu,
- ✓ rozšíření elektronického bankovníctví o možnost uzavírání úvěrových produktů,
- ✓ zvýšit funkčnost internetového bankovníctví,
- ✓ odstranit výpadky internetového bankovníctví,
- ✓ poskytnout pomoc při vyřizování dotací,
- ✓ zákaz převedení klientů z jedné pobočky na druhou pobočku,
- ✓ eliminace absurdních poplatků, (vklad na účet, potvrzení dokumentů...),
- ✓ zvýšení pravomocí bankovních poradců,
- ✓ snížení poplatků za zahraniční platební styk,
- ✓ delší pracovní doba bankovních poradců a zrušení odpolední přestávky.

Všechny výše jmenované poznatky z rozhovorů mají i druhou stranu mince a neměly by mít na bankovní instituce v žádném případě negativní dopad. Je zapotřebí, aby si společnosti i bankovní domy uvědomily, že k uskutečnění byznysu se navzájem potřebují a tudíž by měly jeden k druhému zachovat úctu a respekt. Jednotlivé poznatky a rady, jak pro oslovené strojírenské společnosti, tak pro bankovní poradce budou popsány v následující kapitole.

13.18 Zjištění a shrnutí analýzy vybraných společností

Tato kapitola bude mít za úkol shrnout důležité informace a postřehy, které byly zjištěny v rámci osobního pohovoru s managementem vybraných strojírenských společností ve Zlínském kraji a byly podrobně demonstrovány v předešlé kapitole. Jedná se o tato zjištění:

- ✓ většina oslovených společností využívá více jak jednu bankovní instituci,
- ✓ více jak polovina společností využívá možnost kontokorentního úvěru,
- ✓ EUR je nejčastější měna devizové účtu oslovených firem,
- ✓ velká spokojenost s elektronickým bankovníctvím, které je využíváno na denní bázi,
- ✓ částečná spokojenost s poplatkovou politikou jednotlivých bank,
- ✓ velká nespokojenost s poplatky za zahraniční platební styk,
- ✓ termínovaný vklad a spořicí účet jsou nejčastější volbou při zhodnocení volných peněžních prostředků,
- ✓ provozní potřeby jsou financovány převážně z vlastních zdrojů,
- ✓ kontokorentní úvěr a účelový úvěr jsou nejčastější volbou při profinancování mimořádných obchodní příležitostí,
- ✓ v případě budoucích investičních záměrů budou převážně využívány vlastní zdroje,
- ✓ oslovené společnosti se nesnaží eliminovat úvěrová rizika,
- ✓ konverze cizí měny probíhá ve spolupráci s bankovním dealingem,
- ✓ oslovené společnosti nevyužívají zajišťovací instrumenty minimalizující měnová rizika,
- ✓ alternativní zdroje financování nejsou v dnešní době již tolik využívány,
- ✓ oslovené společnosti nevyužívají bankovní záruky,
- ✓ částečná nespokojenost firem s přístupem bankovních poradců.

Výše uvedené resumé bude podkladem pro následné návrhy řešení využití bankovních produktů a služeb strojírenským společnostem ve Zlínském kraji a také pro návrh přístupu společnosti UniCredit Bank, Czech republic a.s. k vybraným strojírenským firmám.

14 NÁVRH ŘEŠENÍ

V předešlé kapitole byly zjištěny a analyzovány komplexní potřeby strojírenských společností ve Zlínském kraji s obratem 45 – 180 mil. Kč, kde byla zjištěna spokojenost a způsob využívání bankovních produktů a služeb oslovených firem. Tato kapitola bude čerpat z předešlé analýzy a jejím úkolem bude navrhnout vybraným strojírenským společnostem, které poskytly v rámci osobního rozhovoru nejpodrobnější informace, využívání bankovních produktů a služeb, které by co nejvíce uspokojovaly potřeby jejich podnikání.

V předešlé kapitole byly zjištěné informace demonstrovány pomocí grafů ve všeobecné rovině. Tato kapitola bude mít za úkol zaměřit se na nižší počet vybraných společností podrobněji a snažit se navrhnout společnosti UniCredit Bank, Czech Republic a.s. takový přístup ke strojírenským firmám Zlínského kraje, který ji umožní zlepšit své služby a získat nové klienty. Z celkového počtu 19 oslovených strojírenských společností lze považovat 7 firem za společnosti, které poskytly nejvíce informací a bude jim možno v této kapitole navrhnout řešení efektivního využití bankovních produktů a služeb. V případě dvou společností bude proveden konkrétní propočet úspor a budou určeny přesné úspory a zisky při efektivním využití konkrétních bankovních produktů.

Názvy společností či jakékoliv jiné informace, které by mohly napovídat o totožnosti oslovených firem, nebudou zveřejňovány, tudíž pro názvy společností budou využity vždy tři písmena abecedy.

Z dostupných zdrojů, které byly staženy na internetovém portále *justice.cz* v podobě účetní závěrky (včetně přílohy), budou zmíněny informace, které by hrály důležitou roli v pozici bankovního rozhodování, zda spolupracovat s danou společností či nikoli. Výše ročního obratu, hospodářský výsledek před zdaněním, celková bilanční suma, míra zadluženosti společnosti a doba návratnosti úvěru v letech jsou jedny z faktorů, na které autor diplomové práce bral zřetel.

14.1 Společnost ABC

14.1.1 Informace z osobního rozhovoru

Tato strojírenská společnost se zabývá výrobou jednoúčelových strojů a zařízení pro gumárenský průmysl a výrobou manipulační techniky. V roce 2009 dosáhla společnost ABC obratu 95 mil. Kč, celková bilanční suma dosahovala výše 53,5 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdanění dosáhl necelého miliónu Kč. Míra zadluženosti společnosti je příznivých 21,7 % a doba návratnosti bankovního úvěru v letech je 1 rok a 78 dní.

Společnost ABC využívá služeb 4 bankovních institucí, z nichž 1 bankovní instituce je zahraniční. Cílem společnosti je koncentrovat tok peněz přes jednu bankovní instituci. Bankovní účty jsou vedeny jak v české měně, tak v eurech. U bankovního účtu v české měně je možnost využití kontokorentního úvěru do výše 5 mil. Kč. Četnost využívání korunového a devizového účtu je ve stejném poměru jak z hlediska četnosti, tak z hlediska objemu. Každý měsíc společnost provede 100-200 obchodních operací, kdy z 20 % se jedná o platby příchozí.

Společnost ABC občas zhodnocuje své volné peněžní prostředky pomocí termínových vkladů či spořicíh účtů, ale s aktuální nabídkou není příliš spokojena. Provozní potřeby je společnost schopna profinancovat z vlastních zdrojů, v případě výjimečných zakázek nad 10 mil. Kč, je ochota přistoupit k financování pomocí provozního úvěru. Dlouhodobý úvěr na nákup budovy společnost již splatila a budoucí investice se bude snažit pokrýt z vlastních zdrojů.

Společnost ABC se jako jedna z mála oslovených společností snaží minimalizovat měnová rizika pomocí měnových derivátů (měnový forward, měnový swap, měnové opce). Bankovní dealing využívají každý týden a objem transakcí dosahuje 0,5 mil. EUR měsíčně. Jelikož společnost nevyužívá momentálně žádný dlouhodobý úvěr, nemusí řešit zajištění úrokového rizika.

Finanční leasing či střednědobý úvěr je využíván na nákup automobilů. Nákup strojů a nové technologie do 10 mil. Kč společnost financuje z vlastních zdrojů. Společnost ABC má malé zkušenosti s využíváním bankovních záruk, jelikož se zdá vedení společnosti tento produkt finančně nákladný.

14.1.2 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost ABC

Z dostupných informací lze považovat společnost ABC za finančně zdravou, která je schopna splácet bankovní úvěry do horizontu jednoho a půl roku. Firma se snaží využívat širokou škálu bankovních produktů a služeb stávající bankovní instituce, se kterou má dlouhodobý a korektní vztah.

Jelikož Společnost ABC vykazuje velké částky na svém bankovním účtu, měla by zhodnocovat své volné peněžní prostředky na speciálním spořicímu účtu či pomocí termínovaných vkladů na v častějších periodách než tomu bylo doposud.

Měnové zajištění je pravidelné a lze tedy jen doporučit udržení trendu a snažit se i nadále minimalizovat ztráty z převodu zahraničních měn na českou měnu či naopak. V případě využívání dlouhodobého úvěru by si měla společnost vypracovat návrh úrokového zajištění a zaručit tak stálý náklad i v případě výkyvů úrokových sazeb.

14.1.3 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

I přesto, že ředitel firmy ABC není zastáncem časté změny bankovní instituce a je tedy v tomto případě velmi konzervativní, měla by se UniCredit Bank pokusit oslovit tuto společnost s adekvátní nabídkou.

Společnost UniCredit Bank by měla oslovit společnost ABC s komplexní nabídkou, která by obsahovala následující produkty a služby:

- ✓ výhodné podmínky spořicího účtu, termínovaného vkladu či investic do dluhopisů, aby firma ABC náležitě zhodnotila své peněžní prostředky,
- ✓ zajištění zahraničních plateb a výhodné poplatky za pravidelné platby do zahraničí,
- ✓ podmínky pro financování provozních potřeb nad 10 mil. Kč,
- ✓ výhodnější podmínky a celkové poplatky za bankovní záruky,
- ✓ finanční a operativní leasing na profinancování vozového parku,
- ✓ dotační tituly z Evropské unie,
- ✓ profesionální přístup a snahu dlouhodobé spolupráce v podobě rovnocenného partnera pro společnost ABC.

14.2 Společnost BCD

Tato společnost se na základě dodané technické dokumentace zabývá výrobou velmi přesných součástí pro průmyslové využití, zejména pro strojní díly k obráběcím strojům, textilním strojům a strojům pro balicí techniku. V roce 2010 dosáhla společnost BCD obratu 84,5 mil. Kč, celková bilanční suma dosahovala výše 39,5 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdaněním mírně překročil 10 milionů Kč. Míra zadluženosti společnosti je 44,2 % a doba návratnosti bankovního úvěru je pouhých 20 dní.

Společnost BCD má vedeny bankovní účty u 2 bankovních institucí, ale z 99 % využívají služeb jen jedné z nich. Běžný bankovní účet je veden jak v CZK i EUR, kdy z 80 % je účet primárně veden v české měně, kde proběhne každý měsíc okolo 500 transakcí, z nichž 80 % je odchozích. Poplatek za příchozí platbu je 2,- Kč a za odchozí platbu 4,- Kč. Na devizovém účtu proběhne měsíčně až 150 transakcí, kdy poměr je tentokrát vyrovnaný 50/50. Poplatek za příchozí i odchozí platbu z devizového účtu je 75,- Kč/ platba, respektive 100,- Kč/ platba. Společnost má možnost využití kontokorentního účtu v CZK do výše 3 mil. Kč, ale tento bankovní produkt, který je kryt pohledávkami moc nevyužívá. Společnost není spokojena s komerčním oddělením stávající banky a uvažuje o změně.

Společnost se snaží své volné peněžní prostředky zhodnocovat pomocí vkladů na spořicí účet s úrokovou mírou 1,5 % a možností výběru na denní bázi, ale tento produkt využívá jen maximálně 2x do měsíce. Provozní potřeby a mimořádné obchodní příležitosti jsou financovány z vlastních zdrojů. Sídlo společnosti bylo profinancováno pomocí dlouhodobého úvěru sjednaného na dobu 7 let, kdy společnost neeliminovala úrokové riziko a za tento dlouhodobý úvěr ručí nemovitostí a směnkou bez avalu. Společnost BCD spolupracuje s UTB Zlín, kdy se za pomoci studentů snaží získat dotační tituly z Evropské unie.

Společnost BCD vykazovala za rok 2010 měsíční kurzové ztráty ve výši 150 tisíc Kč. I přes tento nepříliš lichotivý stav zajišťovala pouze 50 % svých devizových operací. Vedení společnosti není spokojeno s měnovým zajištěním poskytovaným stávající bankou, a proto ponechává většinu operací bez jakéhokoliv zajištění, i přes dosti vysoké kurzové ztráty.

Vlastní prostředky využívá společnost k profinancování nové technologie do jednoho milionu korun, v případě vyšší investice je využit finanční leasing. Investice do vozového parku společnost realizuje ze zisku. Jelikož společnost nemá problémy s platební morálkou a žádný investor prozatím tento druh bankovního produktu nevyžadoval, společnost BCD nemá žádné zkušenosti s využíváním bankovních záruk.

14.2.1 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost BCD

Na základě informací z dostupných zdrojů lze považovat společnost BCD za velmi rentabilní s potenciálem generování vysokých zisků. Společnost nevyužívá plně všechny produkty poskytované bankou, jelikož je neshledává výhodnými. Jelikož firma BCD poskytla velké množství informací, ze kterých lze vyvodit konkrétní úspory pro společnost, autor diplomové práce navrhne konkrétní bankovní produkty od společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. a přesně vyčíslí přínos pro společnost BCD.

14.2.1.1 Poplatky za bankovní transakce

Výše zmiňované aktuální poplatky za bankovní transakce, které jsou společnosti BCD účtovány stávající bankou, jsou demonstrovány pomocí tabulky níže.

Tab. 1. Poplatky za platební bankovní styk u stávající banky (vlastní zpracování)

Platební styk	Ø počet transakcí za měsíc		Cena za transakci		Poplatek za vedení účtu	Náklady celkem
	Příchozí	Odchozí	Příchozí	Odchozí		
Tuzemský	100	400	2,00 Kč	4,00 Kč	500,00 Kč	1 800,00 Kč
Zahraniční	75	75	75,00 Kč	100,00 Kč	1 000,00 Kč	13 125,00 Kč
Celkem	X	X	X	X		14 925,00 Kč

Společnost UniCredit Bank, Czech Republic a.s. by mohla firmě BCD nabídnout následující poplatky, které jsou vyčísleny v tabulce níže.

Tab. 2. Poplatky za platební bankovní styk od UniCredit Bank (vlastní zpracování)

Platební styk	Ø počet transakcí za měsíc		Cena za transakci		Poplatek za vedení účtu	Náklady celkem
	Příchozí	Odchozí	Příchozí	Odchozí		
Tuzemský	100	400	1,00 Kč	2,00 Kč	100,00 Kč	1 000,00 Kč
Zahraniční	75	75	40,00 Kč	70,00 Kč	500,00 Kč	8 750,00 Kč
Celkem	X	X	X	X	X	9 750,00 Kč

Na základě výpočtů, které jsou provedeny v rámci tabulek 1 a 2, lze konstatovat, že společnost BCD platí mnohem vyšší poplatky u stávající bankovní instituce, než by tomu bylo u společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. Celková výše úspory, kterou by firma BCD docílila v případě změny bankovní instituce je 5.175,- Kč/měsíc, což činí úctyhodných 62.100,- Kč za jeden kalendářní rok.

14.2.1.2 Zhodnocování volných peněžních prostředků

Společnost BCD se snaží zhodnocovat své volné peněžní zůstatky na běžném bankovním účtu pomocí jednorázových vkladů na spořicí účet. Tyto vklady jsou úročeny 1,5 % p.a., ale jelikož je fluktuační peněž vysoká, vložené peníze se na spořicí účet zhodnocují max. 5 dní. Ředitelka finančního oddělení společnosti BCD sama kontroluje zůstatky na běžném bankovním účtu a v případě velkého disponibilního zůstatku převádí většinou 1-2 krát do měsíce přebytečnou část na spořicí účet. Tabulka 3 uvádí, jak velké výnosy tyto vklady na spořicí účet přinášejí za jeden kalendářní rok v případě 18 konkrétních vkladů.

Tab. 3. Výnosy ze spořicího účtu u stávající banky (vlastní zpracování)

Vložená částka	Úrok	Doba vkladu (ve dnech)	Výnos
1 000 000 Kč	1,5%	3	123 Kč
2 000 000 Kč	1,5%	2	164 Kč
1 500 000 Kč	1,5%	5	308 Kč
1 000 000 Kč	1,5%	3	123 Kč
2 000 000 Kč	1,5%	3	247 Kč
1 000 000 Kč	1,5%	3	123 Kč
3 000 000 Kč	1,5%	2	247 Kč
1 250 000 Kč	1,5%	5	257 Kč
2 000 000 Kč	1,5%	2	164 Kč
1 500 000 Kč	1,5%	3	185 Kč
1 000 000 Kč	1,5%	3	123 Kč
2 000 000 Kč	1,5%	3	247 Kč
3 000 000 Kč	1,5%	1	123 Kč
2 000 000 Kč	1,5%	3	247 Kč
1 000 000 Kč	1,5%	4	164 Kč
1 750 000 Kč	1,5%	3	216 Kč
1 000 000 Kč	1,5%	5	205 Kč
3 000 000 Kč	1,5%	2	247 Kč
Celkem výnos			3 514 Kč

Společnost UniCredit Bank, Czech Republic a.s. by byla schopna nabídnout firmě BCD speciální bankovní účet, který má vlastnosti spořicího a zároveň transakčního účtu, kdy všechny disponibilní zůstatky jsou úročeny velmi výhodnou úrokovou mírou až 1,3 % p.a.

Tabulka 4 popisuje potřebnou škálu disponibilního zůstatku pro danou úrokovou míru.

Tab. 4. Úroková míra bankovního účtu u společnosti UniCredit Bank (vlastní zpracování)

Disponibilní zůstatek	Úroková míra (p.a.)
do 1 mil. Kč	0,8 %
1 mil. - 2,99 mil. Kč	0,9 %
3 mil. - 4,99 mil. Kč	1,0 %
5 mil. - 6,99 mil. Kč	1,1 %
7 mil. - 9,99 mil. Kč	1,2 %
nad 10 mil. Kč	1,3 %

Vedení společnosti BCD při osobním rozhovoru sdělilo, že výše disponibilního zůstatku na běžném bankovním účtu je nestabilní, ale pravidelně společnost vykazuje minimální měsíční zůstatek na účtu ve výši 1 mil. Kč. V tomto případě by společnost měla úročeny zůstatky minimálně pomocí úrokové míry 0,9 % p.a., což by společnosti zaručovalo zisky z přijatých úroků minimálně ve výši 9.000,- Kč za jeden kalendářní rok. Musíme brát také na zřetel, že výše přijatého úroku následně zvýší základ daně PO při výpočtu daňového přiznání. Výše přijatých úroků by byla ale jednoznačně vyšší, jelikož zůstatky během kalendářního roku dosahují i vyšších hodnot a tudíž míra úročení by dosahovala vyšších hodnot.

14.2.1.3 Měnové zajištění

Společnost by měla jednoznačně využívat bankovní produkty zajišťující měnová rizika ve více jak 50 % svých devizových operací. Vedení společnosti může oslovit více bankovních institucí a požádat o vypracování nabídky kurzového zajištění v podobě měnových derivátů a vybrat si tu nejvýhodnější. Následující modelový příklad poukazuje na špatné rozhodnutí vedení společnosti BCD v případě zajištění měnového rizika při konkrétní zakázce.

Společnost BCD dne 24. 2. 2011 uzavřela zakázku za 175.000 EUR při daném kurzu 24,530 CZK/EUR. Doba realizace zakázky byla 5 měsíců a datum splatnosti faktury 30 dnů. Společnost k 24. 2. 2011 nezajistila pomocí žádných měnových derivátů možné kurzové rizika a kalkulovala s výnosy ve výši 4.292.750,- Kč. Celá částka na faktuře byla zaplácena jednorázově a to 30. 8. 2011, kdy aktuální kurz činil 24,095 CZK/EUR tudíž celkové výnosy ze zakázky činily pouze 4.216.625,- Kč. Společnost tedy přišla z důvodu pohybu kurzu o 76.125,- Kč.

Jelikož 24. 2. 2011 byla úroková sazba PRIBOR 6M ve výši 1,56% a sazba EURIBOR 6M ve výši 1,37% většina komerčních bank by nabídla společnosti BCD forwardový kurz ve výši cca. 24,576 CZK/EUR a tudíž z kurzové ztráty 76.125,- Kč by společnost ve skutečnosti vykázala kurzový zisk ve výši 8050,- Kč. Výše uvedené propočty ilustruje tabulka 5.

Tab. 5. Propočet kurzové ztráty/zisku (vlastní zpracování)

Datum podpisu zakázky	24. 2. 2011
Objem zakázky	175 000 €
Kurz k 24. 2. 2011	24,530 CZK/EUR
Objem zakázky po přepočtu	4 292 750 Kč
Doba realizace zakázky	5 měsíců
Splatnost faktury	30 dní
PRIBOR 6M k 24. 2. 2011	1,56 %
EURIBOR 6M k 24. 2. 2011	1,37 %
Datum úhrady faktury od odběratele	30. 8. 2011
Kurz k 30. 8. 2011	24,095 CZK/EUR
Výnosy bez kurzového zajištění	4 216 625 Kč
Kurzový ztráta z důvodu nezajištění	76 125 Kč
Forwardový kurz	24,576 CZK/EUR
Výnosy s kurzovým zajištěním	4 300 800 Kč
Kurzový zisk z důvodu zajištěním	8 050 Kč

Z výše uvedené tabulky lze vidět výhodnost kurzového zajištění, které by měla společnost BCD využívat při každém kontraktu se zahraničním odběratelem.

14.2.1.4 Nespokojenost s bankovním poradcem

Jelikož je společnost nespokojena s vedením komerčního oddělení stávající bankovní instituce, je žádoucí tuto situaci vyřešit. Konkurenční bankovní domy jistě velmi rády vypracují lukrativní nabídku na uspokojení jejich bankovních potřeb.

14.2.2 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

Nespokojenost společnosti BCD se stávající bankovní institucí je jednoznačně velkou příležitostí pro UniCredit Bank k vypracování komplexní nabídky, která by měla obsahovat:

- ✓ návrh podmínek již výše zmiňovaného bankovního účtu s výhodným úrokem,
- ✓ návrh podmínek termínovaného vkladu,
- ✓ výhodné poplatky za platby do zahraničí (viz. propočet výše),
- ✓ instrumenty zajišťující úrokové rizika,
- ✓ měnové deriváty na zajištění kurzových ztrát z devizových operací (viz. výše),
- ✓ rozšířenější nabídku dotačních titulů do budoucna,
- ✓ možnost financování automobilů pomocí finančních či operativních leasingů,
- ✓ profesionální přístup a širokou škálou kompetencí,
- ✓ flexibilní a odborný přístup.

Výše jmenovaná nabídka, která by zaručovala vysokou míru úspor dle výše uvedených propočetů, by jistě zaujala vedení společnosti BCD a mohla by teoreticky zaručit budoucí spolupráci se společností UniCredit Bank.

14.3 Společnost CDE

Společnost CDE je moderní strojírenský rodinný podnik zabývající se převážně zakázkovou výrobou obráběných a zámečnických dílů s možností následné montáže. V hospodářském roce, který pro tuto společnost začíná 1. května a končí vždy k 30. dubnu následujícího roku, dosáhla společnost CDE obrátu 58,5 mil. Kč k 30. 4. 2010, celková bilanční suma dosahovala výše 94 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdaněním dosáhl výše 8,5 miliónu Kč. Míra zadluženosti společnosti je 13,1 %, a jelikož společnost nedisponuje žádnou bankovní výpomocí či úvěrem, není nutnost vypočítat dobu návratnosti úvěru.

Společnost CDE využívá služeb 3 bankovních institucí, ale 80 % transakcí probíhá pouze přes jednu z nich. Bankovní účty u primární banky jsou vedeny v CZK a EUR, kdy v případě účtu vedeného v české koruně je možnost využívání kontokorentního úvěru do výše 3 mil. Kč. Přetrvávající nespokojenost s vyšší poplatků za transakce do zahraničí donutilo společnost CDE otevřít si bankovní účet u slovenské pobočky ČSOB, kde tyto poplatky dosahují velmi nízkých hodnot oproti aktuální nabídce českých bank. Společnost se specializuje na zakázkovou výrobu, tudíž zůstatky na bankovních účtech jsou nestabilní, ale vždy dosahují minimálně 1 mil. Kč. V případě vyššího zůstatku je možnost převést volné peněžní zůstatky na spořicí účet, který je úročen 2 % p.a.

Provozní potřeby i mimořádné obchodní příležitosti jsou financovány pomocí vlastních zdrojů, nejčastěji ze zisku. Společnosti se podařilo splatit dlouhodobý úvěr na nákup budovy před vypuknutí ekonomické krize v roce 2008. Jelikož společnost momentálně nedisponuje žádným střednědobým či dlouhodobým úvěrem, nemusí řešit problematiku spojenou s minimalizací úrokového rizika. Momentálně má firma v rámci dotačního titulu na nákup technologií přislíben velmi lukrativní dlouhodobý úvěr až do výše 6 mil. Kč s fixní úrokovou mírou 3 % s možností odkladu splátek až o 6 let.

V případě směny českých korun na zahraniční měnu a naopak využívá společnost CDE služeb SAB Finance a.s., která vždy nabídne velmi výhodné devizové kurzy. Společnost se snaží eliminovat kurzové ztráty pravidelnou fixací cizí měny v objemu min. 100 tisíc Kč v opakující se periodě jednoho měsíce.

Společnost financuje nákup samostatných movitých věcí ze zisku, tudíž momentálně nevyužívá možnosti žádného alternativního zdroje financování.

14.3.1 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost CDE

Z dostupných informací lze považovat společnost CDE za finančně zdravou, která již není závislá na bankovní výpomoci a generuje dosti vysoké zisky. Firma se snaží využívat širokou škálu bankovních produktů a služeb stávající bankovní instituce, se kterou má dlouhodobý a korektní vztah, a to i navzdory vysokým poplatkům za platby do zahraničí.

Společnosti by prospělo mírné zadlužení, například při využití finančního nebo operativního leasingu na nákup stroje či rozšíření vozového parku. V rámci rozšíření areálu o školicí středisko by společnost měla dotáhnout do úspěšného konce žádost o dotační titul z Evropské unie.

Jelikož společnost vykazovala v předešlých letech kurzové ztráty až do výše 1,5 milionů korun českých, autor diplomové práce by navrhoval využití zajišťovacích instrumentů v podobě měnových forwardů, swapů a opcí.

Společnost by se měla také zajímat o výhodnější zhodnocení volných peněžních prostředků, například pomocí spořicíh účtů.

14.3.2 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

Společnost UniCredit bank nemá jednoznačně zavřené dveře u společnosti CDE. Precizně vypracovaná nabídka, která by zahrnovala komplexní řešení bankovních služeb, by jistě nebyla zamítnuta vedením společnosti CDE. Autor diplomové práce navrhuje, aby nabídka obsahovala:

- ✓ možnost výhodnější zhodnocení volných peněžních zůstatků než jsou stávající 2 %,
- ✓ levnější poplatky za transakci do zahraničí než 150,- Kč/platba,
- ✓ návrh financování samostatných movitých věcí pomocí finančního a operativního leasingu,
- ✓ dotační titul + investiční úvěr na profinancování školicího střediska,
- ✓ návrh komplexního balíčku, který by obsahoval kontokorentní úvěr včetně možnosti využití bankovních záruk,
- ✓ profesionální přístup a snahu dlouhodobé spolupráce v podobě rovnocenného partnera pro společnost CDE.

14.4 Společnost DEF

Společnost DEF disponuje dlouholetými zkušenostmi v přesném obrábění. Používání sofistikovaných technologií a nejmodernějšího CAD/CAM vybavení umožňuje dosáhnout nadstandardní kvality a nejvyšší přesnosti. V hospodářském roce 2010 dosáhla společnost DEF obratu 91,5 mil. Kč, celková bilanční suma dosahovala výše 47 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdanění dosáhl výše necelých 12 miliónu Kč. Míra zadluženost společnosti v roce 2010 činila 47,4 % a doba návratnosti úvěru je přijatelných 113 dní.

Společnost DEF využívá služeb 2 bankovních institucí, kdy běžný bankovní účet v CZK je veden u společnosti Česká spořitelna, a.s, kdy četnost platebních transakcí je 145 odchozích plateb a 70 příchozích plateb za jeden kalendářní měsíc. Na devizovém účtu, který je veden v EUR u společnosti GE Money Bank, a.s., je počet měsíčních příchozích transakcí 80 a odchozích 50. Společnost nevyužívá ani u jednoho běžného bankovního účtu možnost kontokorentního úvěru. Společnost se specializuje na zakázkovou výrobu, tudíž jsou zůstatky na bankovních účtech nestabilní, ale vždy přesahují 1 mil. Kč/měsíc. Firma DEF se nesnaží žádným způsobem zhodnocovat své volné peněžní prostředky, vedení většinou shromažďuje peníze na běžném bankovním účtu a následně vhodně investuje do rozvoje společnosti.

Provozní potřeby i mimořádné obchodní příležitosti jsou financovány pomocí vlastních zdrojů, nejčastěji ze zisku. Společnosti momentálně splácí dlouhodobý bankovní úvěr, který by měl být splacen do konce roku 2014, ve výši 10,5 mil. Kč na dobu 7,5 let při fixní úrokové míře 3,8 % p.a. Firma DEF vlastní stavební povolení na výstavbu jídelny pro zaměstnance a zázemí pro návštěvy; výstavbu tohoto projektu by velmi ráda profinancovala z vlastních zdrojů.

V případě směny českých korun na zahraniční měnu či naopak se vedení společnosti spoléhá na každodenní analýzu a instinkt vhodného nákupu či prodeje dané měny. Společnost se nesnaží minimalizovat měnová rizika i přesto, že občas vykáže kurzovou ztrátu.

Společnost dříve financovala nákup samostatných movitých věcí pomocí finančního leasingu, ale v dnešní době se snaží nakupovat převážně strojní zařízení či automobily zásadně ze zisku a to i přesto, že investice do strojního zařízení dosahuje až výše 500.000 EUR + 2.000.000,- Kč na dovybavení stroje. Zkušenost s využíváním alternativních zdrojů financování v podobě forfaitingu či faktoringu je nulová. Společnost DEF má jen ojedinělou zku-

šenost s využitím bankovní záruky, tento druh bankovního produktu využila již před více jak 10 lety při výstavbě první haly.

14.4.1 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost DEF

Na základě informací z dostupných zdrojů lze považovat společnost DEF za velmi rentabilní s potenciálem generování vysokých zisků. Jelikož firma DEF poskytla velké množství informací, ze kterých lze vyvodit konkrétní úspory pro společnost, autor diplomové práce navrhne konkrétní bankovní produkty od společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. a přesně vyčíslí přínos pro společnost DEF.

14.4.1.1 Poplatky za bankovní transakce

Výše zmiňované aktuální poplatky za bankovní transakce, které jsou společnosti DEF účtovány stávající bankou, jsou demonstrovány pomocí tabulky níže.

Tab. 6. Poplatky za platební bankovní styk u stávající banky (vlastní zpracování)

Platební styk	Ø počet transakcí za měsíc		Cena za transakci		Poplatek za vedení účtu	Náklady celkem
	Příchozí	Odchozí	Příchozí	Odchozí		
Tuzemský	70	140	2,50 Kč	5,00 Kč	450,00 Kč	875,00 Kč
Zahraniční	50	80	50,00 Kč	100,00 Kč	850,00 Kč	10 500,00 Kč
Celkem	X	X	X	X		11 375,00 Kč

Společnost UniCredit Bank, Czech Republic a.s. by mohla firmě BCD nabídnout následující poplatky, které jsou vyčísleny v tabulce níže.

Tab. 7. Poplatky za platební bankovní styk od UniCredit Bank (vlastní zpracování)

Platební styk	Ø počet transakcí za měsíc		Cena za transakci		Poplatek za vedení účtu	Náklady celkem
	Příchozí	Odchozí	Příchozí	Odchozí		
Tuzemský	70	140	1,00 Kč	2,00 Kč	100,00 Kč	450,00 Kč
Zahraniční	50	80	40,00 Kč	70,00 Kč	500,00 Kč	8 100,00 Kč
Celkem	X	X	X	X	X	8 550,00 Kč

Na základě výpočtů, které jsou provedeny v rámci tabulek 6 a 7, lze konstatovat, že společnost DEF platí mnohem vyšší poplatky u stávající bankovní instituce, než by tomu bylo u společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. Celková výše úspory, kterou by firma

DEF docílila v případě změny bankovní instituce je 2.825,- Kč/měsíc, což činí 33.900,- Kč za jeden kalendářní rok.

14.4.1.2 Zhodnocování volných peněžních prostředků

Společnost DEF se snaží spořit peníze na svém běžném bankovním účtu a následně vhodně investovat do rozvoje společnosti. I přesto, že zůstatky na běžném bankovním účtu společnosti DEF jsou dosti vysoké, vedení společnosti nezhodnocuje tyto prostředky například pomocí spořicíh účtů, termínovaných vkladů či pomocí dluhopisů.

Společnost UniCredit Bank, Czech Republic a.s. by byla schopna nabídnout firmě DEF speciální bankovní účet, který má vlastnosti spořicího a zároveň transakčního účtu, kdy všechny disponibilní zůstatky jsou úročeny velmi výhodnou úrokovou mírou až 1,3 % p.a. Tabulka 8 popisuje potřebnou škálu disponibilního zůstatku pro danou úrokovou míru.

Tab. 8. Úroková míra bankovního účtu u společnosti UniCredit Bank (vlastní zpracování)

Disponibilní zůstatek	Úroková míra (p. a.)
do 1 mil. Kč	0,8 %
1 mil. - 2,99 mil. Kč	0,9 %
3 mil. - 4,99 mil. Kč	1,0 %
5 mil. - 6,99 mil. Kč	1,1 %
7 mil. - 9,99 mil. Kč	1,2 %
nad 10 mil. Kč	1,3 %

Vedení společnosti DEF při osobním pohovoru informovalo autora diplomové práce, že výše disponibilního zůstatku na běžném bankovním účtu je nestabilní, ale pravidelně společnost vykazuje minimální měsíční zůstatek na účtu ve výši 1 mil. Kč. V tomto případě by společnost měla úročeny zůstatky minimálně pomocí úrokové míry 0,9 % p. a., což by společnosti zaručovalo zisky z přijatých úroků minimálně ve výši 9.000,- Kč za jeden kalendářní rok. Musíme brát také na zřetel, že výše přijatého úroku následně zvýší základ daně PO při výpočtu daňového priznání. Výše přijatých úroků za celý rok by byla jednoznačně vyšší, jelikož zůstatky během kalendářního roku dosahují i vyšších hodnot a tudíž míra úročení by byla vyšší.

Výše disponibilního zůstatku společnosti DEF je občas dosti vysoká a tyto volné peněžní prostředky společnost nezhodnocuje někdy i více jak 2 roky. Bylo by žádoucí, aby vedení firmy DEF zvážilo nabídku termínovaných vkladů od společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. a zhodnotilo tak své vydělané peníze i vyšším úrokem. Tabulka 9 znázorňuje aktuální nabídku termínovaných vkladů od společnosti UniCredit Bank. Terminovaný vklad od společnosti by musel být minimálně 5 mil. Kč.

Tab. 9. Nabídka termínovaných vkladů od společnosti UniCredit Bank (vlastní zpracování)

Délka vkladu	Úrok při vkladu v CZK	Úrok při vkladu v EUR
2 roky	1,6 %	1,2 %
3 roky	1,8 %	1,4 %
5 let	2,2 %	2,0 %

Z výše uvedené tabulky lze společnosti doporučit termínovaný vklad na dobu 2 let, který by společnosti zaručil následný výnos v hodnotě 137.088,- Kč. Celková výše ročních úroků by také následně navyšovala základ daně společnosti DEF, tak jako tomu bylo v případě přijatých úroků na běžném bankovním účtu.

14.4.1.3 Měnové zajištění

Společnost by měla jednoznačně využívat bankovní produkty zajišťující měnová rizika. Následující modelový příklad poukazuje na špatné rozhodnutí vedení společnosti DEF v případě zajištění měnového rizika při konkrétní zakázce.

Společnost DEF dne 2. 12. 2010 uzavřela zakázku za 200.000 EUR při daném kurzu 25,010 CZK/EUR. Doba realizace zakázky byla 5 měsíců a datum splatnosti faktury 30 dnů. Společnost ke 2. 12. 2010 nezajistila pomocí žádných měnových derivátů možné kurzové rizika a kalkulovala s výnosy ve výši 5.002.000,- Kč. Celá částka na faktuře byla zaplacená jednorázově a to 30. 5. 2011, kdy aktuální kurz činil 24,510 CZK/EUR tudíž celkové výnosy ze zakázky činily pouze 4.902.000,- Kč. Společnost tedy přišla z důvodu pohybu kurzu o rovných 100.000,- Kč.

Jelikož 2. 12. 2010 byla úroková sazba PRIBOR 6M ve výši 1,57 % a sazba EURIBOR 6M ve výši 1,26 % většina komerčních bank by nabídla společnosti BCD forwardový kurz ve výši cca. 25,086 CZK/EUR a tudíž z kurzové ztráty 100.000,- Kč by společnost ve skutečnosti vykazala kurzový zisk ve výši 15.200,- Kč. Výše uvedené propočty ilustruje tabulka číslo 10.

Tab. 10. Propočet kurzové ztráty/zisku (vlastní zpracování)

Datum podpisu zakázky	2. 12. 2010
Objem zakázky	200 000 €
Kurz ke 2. 12. 2010	25,010 CZK/EUR
Objem zakázky po přepočtu	5 002 000 Kč
Doba realizace zakázky	5 měsíců
Splatnost faktury	30 dní
PRIBOR 6M k 24. 2. 2011	1,57 %
EURIBOR 6M k 24. 2. 2011	1,26 %
Datum úhrady faktury od odběratele	30. 5. 2011
Kurz k 30. 5. 2011	24,510 CZK/EUR
Výnosy bez kurzového zajištění	4 902 000 Kč
Kurzový ztráta z důvodu nezajištění	100 000 Kč
Forwardový kurz	25,086 CZK/EUR
Výnosy s kurzovým zajištěním	5 017 200 Kč
Kurzový zisk z důvodu zajištěním	15 200 Kč

Z výše uvedené tabulky lze vidět výhodnost kurzového zajištění, které by měla společnost DEF využívat při každém kontraktu se zahraničním odběratelem.

14.4.1.4 Refinancování dlouhodobého bankovního úvěru

Jak již bylo zmíněno výše, společnost DEF momentálně splácí dlouhodobý bankovní úvěr, který uzavřela v polovině roku 2006 v celkové hodnotě 10,5 mil. Kč. Dohodnutá fixní úroková výše byla stanovena na 3,8 % p.a. Společnost by si mohla vypracovat návrh refinancování stávajícího bankovního úvěru, jelikož úrokové sazby jsou momentálně na historickém minimu. Ve spolupráci s panem inženýrem Štefánikem při analýze firmy DEF a přihlédnutí k ekonomické situaci společnosti bylo navržena možnost refinancování stávajícího dlouhodobého úvěru novým úvěrem s úrokovou mírou pouhých 2,5 % p.a.

14.4.2 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

Komplexní nabídka společnosti UniCredit Bank by měla obsahovat:

- ✓ návrh podmínek již výše zmiňovaného bankovního účtu s výhodným úrokem,
- ✓ návrh podmínek termínovaného vkladu (viz. výše),
- ✓ výhodné poplatky za platby do zahraničí (viz. propočet výše),
- ✓ instrumenty zajišťující úrokové rizika či možnost refinancování úvěru,
- ✓ měnové deriváty na zajištění kurzových ztrát z devizových operací (viz. výše),
- ✓ návrh dlouhodobého bankovního úvěru na výstavbu jídelny,
- ✓ možnost financování automobilů pomocí finančních či operativních leasingů,
- ✓ profesionální přístup a poradenskou činnost v oblasti bankovníctví,
- ✓ flexibilní a odborný přístup.

Výše jmenovaná nabídka, která by zaručovala vysokou míru úspor dle výše uvedených propočetů, by zajisté zaujala vedení společnosti DEF a mohla by teoreticky zaručit budoucí spolupráci se společností UniCredit Bank.

14.5 Společnost EFG

Historie společnosti EFG sahá až do roku 1971. Produkce strojírenských přístrojů a výroba technologických zařízení pro chov nosnic byl jeden z prvních výrobních programů, v dnešní době je spektrum výroby nepoměrně širší oproti počátkům a zahrnuje veškerá technologická zařízení spojená s chovem drůbeže. V hospodářském roce 2010 dosáhla společnost EFG obratu 94,5 mil. Kč, celková bilanční suma dosahovala ve stejném roce výše 45 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdanění dosáhl výše necelých 9,5 miliónu Kč. Míra zadluženost společnosti v roce 2010 činila velmi vysokých 91,1 %. Bohužel tento fakt ovlivnila velká výše krátkodobých přijatých záloh, bez zahrnutí této položky míra zadluženosti činila „pouze“ 36,1 %. Doba návratnosti úvěru v roce 2010 byla velmi přijatelných 75 dní.

Společnost EFG využívá služeb 2 nespécifikovaných bankovních institucí a rovněž služby od poskytovatele bankovních služeb v oblasti depozit u společnosti AKCENTA CZ, a.s. Na běžném bankovním účtu vedeném v CZK proběhne měsíčně 200 odchozích a 20 příchozích plateb, poplatky za tyto transakce jsou pokryty v balíčku za vedení účtu ve výši 500,- Kč měsíčně. V případě devizového účtu v EUR se jedná pouze o 20 odchozích a 5 příchozích plateb měsíčně, které jsou zpoplatněny částkou 90,- Kč/plateb. V případě běžného bankovního účtu v CZK má společnost EFG možnost využít kontokorentního úvěru až do výše 5 mil. Kč, tato služba je následně úročena 4,75 % p.a. Jelikož firma EFG pravidelně vykazuje dosti vysoké zůstatky na běžném bankovním účtu v CZK, snaží se tyto volné peněžní prostředky většinou zhodnotit pomocí spořicího účtu, kde jsou jednotlivé zůstatky úročeny 1% úrokovou sazbou.

Financování provozních potřeb a mimořádných obchodních příležitostí se snaží společnost EFG profinancovat z vlastních zdrojů. V případě velmi lukrativní nabídky, která by přesahovala výši 5 mil. Kč, by byla společnost nucena využít účelový úvěr dle aktuální nabídky bankovních institucí na českém trhu.

Momentálně společnost splácí dlouhodobý bankovní úvěr, který splácí již 15 let na částku 5 mil. Kč při momentální fixní úrokové sazbě 6,5 %. Společnost mohla zafixovat úrokovou výši dlouhodobého bankovního úvěru vždy jen na 2 roky. Dle slov vedení společnosti by tento dlouhodobý úvěr měl být splacen v říjnu letošního roku. Momentálně společnost neuvvažuje o využití dalšího dlouhodobého bankovního úvěru.

Společnost EFG se snaží minimalizovat měnová rizika tím, že provádí co nejméně devizových operací. V žádném případě nevyužívá instrumenty zajišťující měnová rizika. Kvalitní platební jistění obchodních transakcí v podobě dokumentárního akreditivu či inkasa společnost využila jen jednou ve své dlouholeté historii. Momentálně shledává tento bankovní produkt administrativně i finančně náročný. Jeden z důvodů proč není společnost EFG nucena tento bankovní produkt využívat, je velká důvěra u stávajících dlouholetých obchodních partnerů.

Společnost jednoznačně preferuje bankovní úvěr před finančním leasingem a to i přesto, že se snaží většinu svých samostatných movitých věcí nakoupit ze zisku.

14.5.1 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost EFG

Z dostupných informací lze považovat společnost EFG za relativně finančně zdravou, která je jen z části závislá na bankovní výpomoci. Společnost EFG generuje pravidelně dosti vysoké zisky a snaží se využívat širokou škálu bankovních produktů a služeb stávající bankovní instituce, ale i konkurenčního bankovního domu. Tento fakt svědčí o určité nespokojenosti vedení společnosti EFG s poplatkovou politikou primární bankovní instituce.

Ekonomické oddělení společnosti EFG by i nadále nemělo váhat oslovit více bankovních domů při využívání bankovních produktů, jednotlivé nabídky následně důkladně porovnat a vybrat tu nejvýhodnější.

Vedení společnosti EFG by mělo jednoznačně vyjednat lepší podmínky při zhodnocování volných peněžních prostředků, jelikož výše disponibilního zůstatku na běžném bankovním účtu dosahuje velmi vysokých hodnot.

Společnost EFG nezafixovala výši úrokové sazby při uzavírání dlouhodobého bankovního úvěru, tento krok by měl být při dalším využívání tohoto bankovního produktu eliminován a jednoznačně by se měla společnost EFG snažit minimálně zafixovat výši úrokové sazby. Tento krok by ji měl zaručit stálý náklad, i v případě výkyvů úrokových sazeb.

Eliminace měnových rizik není doménou společnosti EFG, která by se měla snažit tento problém snažit vyřešit, aby tak nedocházelo ke zbytečným kurzovým ztrátám. Společnost EFG by měla situaci řešit minimálně zafixováním kurzu dané měny či využitím zajišťovacích instrumentů v podobě měnových forwardů, swapů a opcí.

14.5.2 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

Společnost UniCredit bank by se měla snažit oslovit společnost EFG formou komplexní nabídky, která by obsahovala:

- ✓ návrh podmínek bankovního účtu s výhodným úrokem,
- ✓ návrh podmínek termínovaného vkladu,
- ✓ návrh podmínek koupě dluhopisů,
- ✓ návrh podmínek koupě pokladničních poukázek,
- ✓ výhodné poplatky za platby do zahraničí,
- ✓ instrumenty zajišťující úrokové rizika či možnost refinancování úvěru,
- ✓ měnové deriváty na zajištění kurzových ztrát z devizových operací.

Bankovní poradce od společnosti UniCredit Bank by v případě výše zmiňované nabídky maximálně uspokojil potřeby společnosti EFG. V případě, že by bankovní poradce ukázal i profesionální přístup a odbornou pomoc, autor diplomové práce nepochybuje o navázání dlouhodobé spolupráce mezi společností EFG a UniCredit Bank, Czech Republic, a.s.

14.6 Společnost FGH

Společnost FGH, která je dceřinou společností jedné nejmenované zahraniční průmyslové skupiny, se zabývá obráběním kovových a nekovových materiálů, výrobou plechových dílů, povrchovou úpravou kovů a také práškovým lakováním sestav. V hospodářském roce 2010 dosáhla společnost FGH obrátu necelých 180 mil. Kč, celková bilanční suma dosahovala ve stejném roce výše 90,8 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdanění dosáhl výše přes 5 milionů Kč. Míra zadluženost společnosti v roce 2010 činila neuvěřitelných 759 %. Tuto velmi nevídanou míru zadluženosti v roce 2010 nejvíce ovlivnila vysoká výše závazků z obchodních vztahů, která činila 24 mil. Kč, velká výše krátkodobých bankovních úvěrů, která činila necelých 27 mil. Kč, a také výsledek hospodaření z minulých let, který činil záporných 19 mil. Kč. Díky těmto informacím by nás neměla překvapit ani doba návratnosti úvěru v roce 2010, která činila 3 roky a 85 dní.

Společnost FGH využívá služeb 4 bankovních institucí, a to konkrétně společností Komerční Banka a.s., ING Bank N. V., Československá obchodní banka a.s. v ČR a Československá obchodní banka a.s. v SR. Služeb více bankovních institucí využívá společnost FGH hlavně z důvodu odlišnosti bankovních produktů a služeb jednotlivých bank. Hlavní bankovní institucí je společnost ING, která zajišťuje a obhospodařuje bankovní účet jak v CZK, tak v EUR. Běžný bankovní účet u společnosti Komerční banka, a.s. využívá firma FGH hlavně z důvodu výběru v hotovosti. Drobnější platby probíhají pomocí účtů v ČSOB a devizový účet je také otevřen v rámci slovenské pobočky ČSOB, jelikož zde společnost FGH spoří nemalý finanční obnos na poplatcích za zahraniční platby. Dle finančního ředitele společnosti FGH se jedná o úsporu až 10.000,- Kč/měsíc.

Primárním zdrojem financí je kontokorentní úvěr, který dosahuje výše 33 mil. Kč, v případě velké podzimní výroby je možnost navýšení až na 38 mil. Kč. Jelikož společnost nevykazuje volné peněžní prostředky na svých bankovních účtech, není možnost ani následné zhodnocení. Hlavním cílem společnosti FGH v případě volných peněžních prostředků je okamžité snížení závazku v rámci kontokorentního úvěru.

Společnost nevlastní jak pozemek, tak ani prostory, ve kterých provádí svojí činnost. Momentálně firma FGH nevyužívá žádné dlouhodobé bankovní úvěry, a tudíž nemusí řešit zajištění úrokových rizik.

V případě minimalizování měnového rizika se snaží společnost FGH dosáhnout stejného pohybu na eurovém účtu jak ze strany příjmů, tak ze strany výdajů. Společnost se snaží uzavírat finanční i operativní leasingy a krátkodobé či střednědobé bankovní úvěry jak v české měně, tak v měně euro. Jeden z dalších nadstandardních podmínek je možnost čerpání kontokorentního úvěru jak v CZK, tak v EUR. V případě potřebné směny zahraniční měny na českou měnu či naopak společnost FGH využívá služeb SAB Finance a.s.

14.6.1 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost FGH

Z dostupných informací lze považovat společnost FGH za podnik ve finanční tísní, který je velmi závislý na bankovní výpomoci. Firma FGH je závislá na velké výši kontokorentního úvěru který dosahuje až 38 mil. Kč. Vedení společnosti by se mělo jednoznačně snažit výši kontokorentního úvěru každým rokem snižovat až do doby, než bude následně firma FGH schopna financovat provozní potřeby z vlastních zdrojů.

Na druhou stranu lze konstatovat, že systém využívání bankovních produktů u společnosti FGH je na vysoké úrovni. Společnost se jako jedna z mála oslovených společností snaží důkladně minimalizovat měnová rizika. Na lehkou váhu nebere ekonomické oddělení, ani problematiku týkající se úrokového zajištění. V případě nespokojenosti s bankovními poplatky za platby do zahraničí vedení společnosti neváhalo a otevřelo si účet u slovenské bankovní instituce, kde jsou poplatky v rámci euro zóny diametrálně rozdílné výše než v případě českých bankovních domů.

Jelikož společnost spadá do úspěšné zahraniční skupiny společností, lze možný záměr s velkou mírou zadlužení chápat jako rozkaz od vedení ze zahraničí.

14.6.2 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

Jelikož společnost FGH spadá do nejmenované zahraniční průmyslové skupiny, měla by společnost UniCredit Bank zjistit provázanost společností a analyzovat tak potřeby celé průmyslové skupiny. Společnost UniCredit Bank by měla oslovit firmu FGH s komplexní nabídkou všech bankovních produktů, jelikož škála a četnost využívání u společnosti FGH je vysoká. Vysoká odbornost a profesionalita v oboru bankovníctví by byla základní klíčem k úspěchu bankovního poradce při navázání dlouhodobé spolupráce s firmou FGH.

14.7 Společnost GHI

Společnost GHI se zabývá technologií pro posklizňovou úpravu zrnin. V roce 2009 dosáhla společnost GHI obratu 61,5 mil. Kč, celková bilanční suma dosahovala výše 18,9 mil. Kč a výsledek hospodaření před zdanění dosáhl 5,5 mil. Kč. Míra zadluženosti společnosti je příznivých 20,8 %, a jelikož společnost nedisponuje žádnou bankovní výpomocí či úvěrem, není nutnost vypočítat dobu návratnosti úvěru.

Společnost GHI využívá služeb pouze jedné nejmenované bankovní instituce v ČR. U tohoto bankovního domu má veden běžný bankovní účet v CZK i EUR. V rámci zpoplatněného balíčku za vedení účtů ve výši 500,- Kč/měsíc má možnost provedení 100 transakcí na bankovním účtu vedeném v české měně. Jako jedna z mála společností firma GHI přiznala svoji spokojenost s aktuální výší bankovních poplatků za služby, které jsou poskytovány stávající bankovní institucí. Volné peněžní prostředky se snaží společnost GHI zhodnotit na spořicí účet. Spořicí účet je veden jak v CZK, tak v EUR a výše úrokové sazby se liší dle disponibilního zůstatků na účtu. Společnost nevyužívá možnosti kontokorentního úvěru a celkově je její postoj k využívání bankovních úvěrů negativní.

Financování provozních potřeb a mimořádných obchodních příležitostí se snaží společnost GHI profinancovat z vlastních zdrojů. V případě velmi lukrativní nabídky by byla společnost nucena využít účelový úvěr dle aktuální nabídky bankovních institucí na českém trhu.

Jelikož společnost GHI nevlastní budovu, ve které provozuje svoji podnikatelskou činnost a do budoucna neuvažuje o jakémkoliv investičním záměru, otázka týkající se úrokového zajištění nebyla ani položena.

Firma GHI se snaží minimalizovat měnová rizika přenesením kurzového ohrožení a následné kurzové ztráty pomocí klauzule do smlouvy. Provádění devizových operací probíhá zásadně přes dealingové oddělení stávající bankovní instituce. V případě nutnosti využití zajišťovacích instrumentů pro případ minimalizace měnového rizika by si vedení společnosti nechalo udělat nabídku od více bank na českém trhu, aby mohlo následně dané nabídky porovnat a vybrat pro společnost tu nejlukrativnější.

Společnost GHI nemá žádné zkušenosti s využíváním alternativních zdrojů financování, bankovních záruk či dokumentárních akreditivů nebo dokumentárních inkas.

14.7.1 Návrh řešení využití bankovních produktů a služeb pro společnost GHI

Vedení firmy GHI se snaží hospodaření společnosti vést formou připomínající rodinný rozpočet. Společnost se snaží maximálním způsobem vyvarovat bankovním úvěrům a jakoukoliv investici provádí zásadně z vlastních zdrojů. Tento fakt neshledává autor diplomové práce jako nejšťastnější a navrhuje společnosti GHI minimální zadlužení alespoň v podobě finančního úvěru při rozšíření vozového parku. Negativní postoj k zadlužení společnosti má nejspíše jednatel firmy po špatných zkušenostech z předešlého podnikání.

Vedení společnosti působí velmi konzervativním dojmem, ale i přesto by se určitě nemělo obávat vypracování konkrétní nabídky od konkurenčních bankovních institucí působící na českém trhu.

I když je společnost relativně spokojena s aktuálním zhodnocením volných peněžních prostředků, měla by se snažit své disponibilní zůstatky maximálně zhodnocovat například i pomocí termínovaných vkladů, dlouhodobých či střednědobých dluhopisů nebo také pomocí pokladničních poukázek.

14.7.2 Návrh přístupu pro UniCredit Bank

Pro oslovení vedené společnost GHI by měla komplexní nabídka od společnosti UniCredit Bank obsahovat:

- ✓ návrh podmínek zhodnocení volných peněžních prostředků,
- ✓ výhodné poplatky za platby do zahraničí,
- ✓ možnost využití finančního či operativního leasingu na nákup vozidel,
- ✓ měnové deriváty na zajištění kurzových ztrát z devizových operací,
- ✓ profesionální přístup a širokou škálou kompetencí,
- ✓ flexibilní a odborný přístup.

Výše specifikovaná nabídka by měla oslovit i tak konzervativního podnikatele, jakým je jednatel společnosti GHI. Bankovní poradce UniCredit Bank by se měl snažit vysvětlit vedení společnosti, že mírné zadlužené společnosti v podobě finančního leasingu či krátkodobého bankovního úvěru není na škodu.

14.8 Komplexní návrh řešení pro vybrané strojírenské společnosti

Když pomineme zdrženlivost společností při využívání jakýchkoliv bankovních produktů, lze konstatovat, že vybrané strojírenské společnosti využívají bankovní služby v pravidelných intervalech a jsou relativně spokojené s nabídkou bankovních produktů a služeb poskytovaných od vlastních bankovních institucí.

V čem shledává autor diplomové práce špatný přístup u vybraných strojírenských společností, je bezesporu minimalizování měnového a úrokového rizika a také snaha financování provozních záležitostí primárně z vlastního zisku. Je obecně známo, že cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál. Tento fakt je také podmínkou, ze kterého plyne doporučení mírného zadlužení a využití například krátkodobého bankovního úvěru na nákup potřebného stroje. Většina vybraných strojírenských společností má zkušenosti s obchodem se zahraničními klienty, ale nevyužívají žádné bankovní produkty, kterými by se snažili minimalizovat měnové riziko a předešli tak kurzové ztrátě. Strojírenské společnosti by tak měli zvážit možnost využití finančních derivátů, například měnového forwardu, měnového swapu či měnové opce. V případě minimalizování úrokového rizika, které se vybrané strojírenské společnosti také nesnaží žádným způsobem minimalizovat, by vedení jednotlivých společností mělo zvážit využití obdobných finančních derivátů v podobě úrokového swapu a úrokové opce.

Většina oslovených strojírenských společností se může pyšnit svojí rentabilitou a snahou generovat každoroční velké zisky. Více jak polovina oslovených firem nezhodnocuje volné peněžní prostředky pomocí spořicíh účtů či termínovaných vkladů. Vedení strojírenských společností, které pravidelně vykazují vysoké disponibilní zůstatky na svých bankovních účtech, by mělo jednoznačně využít bankovních produktů v podobě termínovaných vkladů, spořicíh účtů či pokladničních poukázek a snažit se tak maximálně zhodnotit své volné peněžní prostředky.

Jak již oslovené strojírenské společnosti, tak i všechny ostatní společnosti na českém trhu by se neměly bránit vypracování komplexní nabídky od bankovních institucí působících na českém trhu. V dnešním konkurenčním boji se bude snažit každá banka nabídnout ten nejlepší a nejvýhodnější produkt svým novým potenciálním zákazníkům.

14.9 Komplexní návrh přístupu pro společnost UniCredit Bank k vybraným strojírenským firmám

V případě návrhu takového přístupu společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. ke strojírenským firmám ve Zlínském kraji, který jim umožní zlepšit své služby a získat nové klienty, si autor diplomové práce dovoluje navrhnout společnosti UniCredit Bank následující přístupy k naplnění spokojenosti klienta.

V první řadě by se jednalo o flexibilní pracovní dobu. Klient si musí být jist, že bankovní poradce je kdykoliv k dispozici a udělá maximum pro blaho svého klienta. Bankovním poradcům by mohlo v tomto směru pomoci vyřizování potřebných dokumentů on-line za pomoci internetu. Většina klientů by uvítala jednoduchost při vyplňování potřebných dokumentů a následné úspory času stráveného na cestách či přímo v bance.

Obecně lze konstatovat, že výše poplatků za služby spojené s běžným bankovním účtem u firemní klientely se u každé společnosti liší. Každá společnost má individuální podmínky u své bankovní instituce a nelze se tedy obracet na aktuální ceník služeb, jelikož ten v případě firemní klientely vykonává jen informativní charakter. Jeden z dalších návrhů pro společnost UniCredit Bank je neustálý kontakt s aktuální klientelou, který tak umožní pružně reagovat na aktuální potřeby svých klientů. Společnost UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. by ale neměla v žádném případě, v rámci touhy oslovení nových potenciálních klientů, snížit na kvalitách a úrovni poskytovaných služeb u stávajících zákazníků.

Některé strojírenské společnosti neváhají a v případě větší investice, která s sebou nese i žádost o dlouhodobý bankovní úvěr, požádají o vypracování úvěrového návrhu více bankovních institucí. Tyto praktiky nemohou mít banky zákazníkům za zlé, jelikož doby, kdy banky nemusely bojovat o zákazníky, jsou nenávratně pryč.

Společnost UniCredit Bank by se měla zaměřit na korektní, odborné, rychlé a flexibilní jednání, které bude odrážet kvalitní poskytování bankovních služeb, které budou jednoduché z hlediska administrativní náročnosti. Jen takový přístup může společnosti UniCredit Bank zaručit spokojenost stávajících klientů. Tento přístup bude mít bezesporu úspěch i u potenciálních zákazníků a zaručí uzavření oboustranně výhodného byznysu.

ZÁVĚR

V rámci diplomové práce byly zjištěny a analyzovány komplexní bankovní potřeby strojírenských společností ve Zlínském kraji, které dosahují výše ročního obrátu v rozmezí 45 - 180 mil. Kč. K zjištění těchto komplexních bankovních potřeb byl sjednán osobní pohovor s osobami odpovědnými za styk s bankou, které odpovídali na 12 otevřených otázek týkající se spokojenosti, rozsahu, kvality a výše bankovních produktů a služeb.

Každá z vybraných strojírenských společností má jiný přístup ve využívání bankovních produktů a služeb. Společnosti, které se podílely na tomto projektu, jsou spíše zdrženlivé a opatrné, v případě využívání bankovní produktů a služeb. Společnost UniCredit Bank, Czech Republic, a.s., by i přes tento nelichotivý fakt měla představit svoje kvalitní produkty a služby vybraným strojírenským společnostem a snažit se s nimi navázat budoucí dlouholetou spolupráci.

V době finanční a ekonomické krize se většina společností snaží šetřit a nezadlužovat se, na rozdíl jak tomu bylo v případě ekonomického prosperity před rokem 2008. Úlohou UniCredit Bank ale i dalších komerčních bank bude opětovné nastartování a oživení využívání bankovních produktů a služeb u vybraných strojírenských společností, které budou moci uskutečnit na základě zjištěných individuálních potřeb zákazníka.

Na základě podrobně zmapovaných potřeb byl zlínské pobočce firemní klientely společnosti UniCredit Bank, Czech Republic, a.s. připraven podrobný výčet doporučení kam a z jakého důvodu svou nabídku služeb směřovat pro konkrétní strojírenskou společnost. U dvou oslovených společností, které poskytly nejvíce informací, byl výčet doporučení doplněn také o podrobnou kalkulaci přínosů pro jednotlivého klienta. Všechny oslovené strojírenské firmy obdržely souhrnné doporučení pro společnost, aby se v případě zájmu mohly na potřebnou problematiku týkající se využívání bankovních produktů důkladněji zaměřit.

Autor diplomové práce velmi ocenil příležitost vyzkoušet si přímo v terénu obsah práce bankovního poradce pro firemní klientelu i s nástrahy, které na něj v průběhu jeho práce čekaly. Byla to jednoznačně velká životní zkušenost, která autora diplomové práce navedla určitým směrem v případě uvažování o budoucí pracovní příležitosti.

Autor diplomové práce doufá, že tato práce bude přínosná jak pro oslovené strojírenské společnosti ve Zlínském kraji s obratem 45 - 180 mil. Kč, tak pro zlínskou pobočku firemní klientely společnosti UniCredit bank, Czech Republic a.s.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] ANDRLE, Pavel, 2003. *Dokumentární akreditiv v praxi: praktický průvodce*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 142 s. ISBN 80-247-0771-3.
- [2] DURČÁKOVÁ, Jaroslava a Martin MANDEL. *Mezinárodní finance*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Management Press, 2010, 494 s. ISBN 978-80-7261-221-5.
- [3] DVOŘÁK, Petr, 2005. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde, 681 s. Vysokoškolská učebnice (Linde). ISBN 80-720-1515-X.
- [4] KALABIS, Zbyněk, 2005. *Bankovní služby v praxi*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
- [5] KAMENÍKOVÁ, Blanka, Jiří POLÁCH a Miloš KRÁL. *Bankovníctví a pojišťovnictví: studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008, 160 s., [20 s. příl.]. ISBN 978-80-7318-655-5.
- [6] KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, 2010. *Banky a komerční obchody*. Vyd. 1. Kravaře: Marreal servis, 172 s. ISBN 978-80-254-6779-4.
- [7] KRÁL, Miloš, 2009. *Bankovníctví a jeho produkty*. Žilina: GEORG, 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.
- [8] KRÁL, Miloš. *Bankovníctví I*. 6., upr. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008, 220 s. ISBN 978-80-7318-776-7.
- [9] KRÁL, Miloš. *Bankovníctví II*. Vyd. 4. upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2005, 120 s. ISBN 8073182602.
- [10] KRÁL, Miloš. *Mezinárodní finance*. Žilina: GEORG, 2010, 329 s. ISBN 978-80-89401-08-6.
- [11] MÁČE, Miroslav, 2006. *Platební styk: klasický a elektronický*. 1. vyd. Praha: Grada, 220 s. ISBN 80-247-1725-5.
- [12] MÁLEK, Jiří, 2011. *Modely řízení finančních rizik*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 192 s. ISBN 978-80-245-1823-7.

- [13] PŮLPÁNOVÁ, Stanislava, 2007. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 338 s. ISBN 978- 80-245-1180-1.
- [14] POLOUČEK, Stanislav, 2006. *Bankovníctví*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 716 s. ISBN 80-717-9462-7.
- [15] POLOUČEK, Stanislav, 2009. *Peníze, banky, finanční trhy*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 414 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-152-9.
- [16] SRNEC, Karel. *Banking Banks, Banking services, Banking sector*. 1st. Reprint. Praha: Czech University of Life Sciences Prague, 2009, 177 s. ISBN 978-80-213-19288.
- [17] ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2010, 253 s. ISBN 978-80-7408-029-6.
- [18] VALOUCH, Petr, 2005. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 114 s. ISBN 80-247-0745-4.

Elektronické zdroje

- [3] BC, ©2008-2012. Obchodní zákoník. Business.center.cz [online]. [cit. 2012-06-20]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/cast3h2d23.aspx>.
- [2] CZECH, ©2012. Strojírenství. czech.cz [online]. [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Firmy-v-CR/Strojirenstvi>.
- [3] Inovační portál Zlínského kraje, ©2008-2010. Klastrové iniciativy. inovacnipodnikani.cz [online]. [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.inovacnipodnikani.cz/institute-pro-inovace/klastrove-iniciativy/#h2-3>.
- [4] TIC, ©2012. Ekonomická orientace Zlínského kraje. katalogfiremzk.cz [online]. [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.katalogfiremzk.cz/profil-regionu/ekonomicka-orientace/>.
- [4] Hospodářské noviny ©2012. Ekonomická orientace Zlínského kraje. katalogfiremzk.cz [online]. [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.katalogfiremzk.cz/profil-regionu/ekonomicka-orientace/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ABC	Název nejmenované strojírenské společnosti
BCD	Název nejmenované strojírenské společnosti
CDE	Název nejmenované strojírenské společnosti
DEF	Název nejmenované strojírenské společnosti
EFG	Název nejmenované strojírenské společnosti
EUR	Měna euro
FO	Fyzická osoba
FGH	Název nejmenované strojírenské společnosti
FVA	Forward rate agreement
GHI	Název nejmenované strojírenské společnosti
GPB	Anglická libra
CHF	Čínský jüan
PO	Právnícká osoba
IVR	Automatický hlasový systém
USD	Americký dolar

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Platební karty využívané v ČR .....</i>	<i>19</i>
<i>Obr. 2. Schéma dokumentárního akreditivu .....</i>	<i>25</i>
<i>Obr. 3. Schéma dokumentární inkaso .....</i>	<i>26</i>
<i>Obr. 4. Přímá bankovní záruka .....</i>	<i>28</i>
<i>Obr. 5. Nepřímá bankovní záruka .....</i>	<i>29</i>
<i>Obr 6. Hrubý domácí produkt ve Zlínském kraji.....</i>	<i>42</i>
<i>Obr 7. Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty ve Zlínském kraji a ČR.....</i>	<i>42</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Poplatky za platební bankovní styk u stávající banky .....</i>	<i>71</i>
<i>Tab. 2. Poplatky za platební bankovní styk od UniCredit Bank .....</i>	<i>71</i>
<i>Tab. 3. Výnosy ze spořicího účtu u stávající banky .....</i>	<i>72</i>
<i>Tab. 4. Úroková míra bankovního účtu u společnosti UniCredit Bank .....</i>	<i>73</i>
<i>Tab. 5. Propočet kurzové ztráty/zisku .....</i>	<i>74</i>
<i>Tab. 6. Poplatky za platební bankovní styk u stávající banky .....</i>	<i>79</i>
<i>Tab. 7. Poplatky za platební bankovní styk od UniCredit Bank .....</i>	<i>79</i>
<i>Tab. 8. Úroková míra u společnosti UniCredit Bank .....</i>	<i>80</i>
<i>Tab. 9. Nabídka termínovaných vkladů od společnosti UniCredit Bank.....</i>	<i>81</i>
<i>Tab. 10. Propočet kurzové ztráty/zisku .....</i>	<i>82</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Úspěšnost oslovených společností .....</i>	<i>49</i>
<i>Graf 2. Počet bankovních institucí jednotlivých společností.....</i>	<i>50</i>
<i>Graf 3. Počet transakcí u jednotlivých společností za jeden měsíc .....</i>	<i>51</i>
<i>Graf 4. Výše kontokorentních úvěrů jednotlivých společností.....</i>	<i>52</i>
<i>Graf 5. Měna bankovních účtů .....</i>	<i>53</i>
<i>Graf 6. Využívání internetového bankovníctví.....</i>	<i>54</i>
<i>Graf 7. Spokojenst s výši bankovních poplatků .....</i>	<i>55</i>
<i>Graf 8. Způsob zhodnocení volných peněžních prostředků .....</i>	<i>56</i>
<i>Graf 9. Způsob financování provozních potřeb .....</i>	<i>57</i>
<i>Graf 10. Způsob financování mimořádných obchodních příležitostí .....</i>	<i>58</i>
<i>Graf 11. Způsob financování investičních záměrů .....</i>	<i>59</i>
<i>Graf 12. Eliminace úrokových rizik.....</i>	<i>60</i>
<i>Graf 13. Konverze zahraniční měny .....</i>	<i>61</i>
<i>Graf 14. Způsob eliminace měnových rizik .....</i>	<i>62</i>
<i>Graf 15. Využívání alternativních zdrojů financování .....</i>	<i>63</i>
<i>Graf 16. Využívání bankovních záruk.....</i>	<i>64</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: DOTAZNÍK

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

- 1.) Jaké typy bankovních účtů využíváte?**
- 2.) S jakou četností uvedené účty využíváte a jaká je přibližně výše vašeho měsíčního zůstatku?**
- 3.) Jakým způsobem využíváte a zhodnocujete zůstatky na účtech (volné prostředky) a jak vysoké výnosy vám to přináší?**
- 4.) Jak vnímáte výši bankovních poplatků? Jaká je dle vašeho názoru jejich optimální výše?**
- 5.) Jakým způsobem je vaše společnost schopna financovat mimořádné obchodní příležitosti?**
- 6.) Jakým způsobem financujete své provozní potřeby? Jste s tímto způsobem spokojeni?**
- 7.) Jakým způsobem financujete svoje investiční záměry? Jak jste spokojeni s kvalitou poskytovaného poradenství či kvalitou svého osobního poradce?**
- 8.) Jak eliminujete úroková rizika v případě pohyblivé úrokové sazby u střednědobých a dlouhodobých úvěrů?**
- 9.) Jakým způsobem minimalizujete měnová rizika spojená s obchodem se zahraničními společnostmi?**
- 10.) Jaký je váš názor na využití alternativních zdrojů financování?**
- 11.) Jaká je vaše zkušenost s využitím bankovní záruk?**
- 12.) Jaký konkrétní produkt či službu postrádáte v nabídce českých bank?**